БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 114 (17.694). • 18 май 1980 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

ДЕҲҚОН ҲАРАКАТИ—ҲОСИЛ БАРАКАТИ

Югославия Социалистик Федератив Республикаси Президиумининг Раиси ўртоқ Цвиетин МИЯТОВИЧга

Ҳурматли ўртоқ Миятович!

Сизнинг Югославия Социалистик Федератив Республикаси Президиумининг Раиси лавозимига сайланишингиз муносабати билан самимий қутловларимни ҳамда юксак давлат лавозимидаги фаолиятингизда муваффақиятлар тилаб билдирган истакларимни қабул этгайсиз.

Совет—Югославия муносабатлари бундан буён ҳам Совет Иттифоқи ва Югославия халқларининг тинчлик ва социализм ишининг манфаатлари йўлида дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик руҳида муваффақиятли равишда ривожланаверишига аминман. Олий даражада қабул қилинган Совет — Югославия ҳужжатларида мустаҳкамланган принциплар ва аҳдномалар — бунинг учун пухта негиздир.

Л. БРЕЖНЕВ.

5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» учун

ҲАР ТУП НИҲОЛ АРДОҚДА

Деҳқончиликда текис, равон йўл йўқ. Ҳар бир йилнинг ўзига хос қийинчилиги, машаққати, табиий инжиқликлари бор. Деҳқоннинг чинакам тадбиркорлиги, тажрибаси ана шундай кезларда билинади. Апрель ойи бошларида об-ҳаво яхши келди. Қуёш сахийлик қилди. Ерлар етилиб, деҳқончилик учун қулай вазият туғилди. Кўпчилик қатори биз ҳам темирни қизиғида босдик. Стартга шайлаб қўйилган техникани ишга солдик. Чигитни 20 апрелгача —12 иш кунида юксак агротехника қоидалари асосида экиб олдик. Кўп ўтмай тўла гектарлар ҳосил бўлди. Вақтни қўлдан кетказмай, яганани бошлаб юбордик.

Ғўза қатор ораларига биринчи ишлов беришни айни қизитган палламизда ҳавонинг авзойи бузилиб, ишимизга халақит берди. Дастлаб 28 апрелда, кейин 1 ва 2 май кунларида кучли шамол бўлиб, устма-уст жала, дўл ёғди. Бу табиий офатдан фақат бизнинг хўжалигимизгина эмас, ҳатто, районимиз ва областимизнинг кўплаб хўжаликлари ҳам зарар топди. Буни бартараф этиш учун ҳамма жойда оммавий сафарбарлик эълон қилинди.

Бизнинг колхозимиздан 350 гектар ердаги ғўзага қаттиқ шикаст етганди. Табиий офат юз берган куннинг эртасигаёқ колхозимиз правлениеси ва партия ташкилоти томонидан бош агрономимиз Фармон Фатиллаев бошчилигида 21 кишидан иборат табиий офатга қарши курашувчи фавқулодда комиссия тузилди. Ишга яроқли кишилар ҳамда техника воситалари ғўза парваришига сафарбар этилди. Бузилиши лозим деб топилган карталарда чигитни қайта экишга тўғри келди.

Мардона меҳнат зое кетмади. Махсус ротацион мотигалар ёрдамида ҳамма майдонда қатқалоқни йўқотдик. Ғўзаларимизга бир марта комплекс ишлов бердик, ўғитладик. Культивация давомида гектарига 150 килограммдан азотли ўғит солдик. Халқ кучи билан 600 гектар майдонда қатқалоққа қарши кетмон чопиғи ўтказдик. Ҳозир иккинчи культивация уюшқоқлик билан олиб бориляпти. Бу ишга тупроқ қатламини чуқур юмшатувчи органлар тиркалган 36 та культиватор жалб этилиб, икки сменада ишлатилмоқда. Ғўзаларимиз барқ уриб ўсяпти. Ниҳолларимиз 4—5 тагача чин барг чиқарди.

Парваришни соат сайин кучайтирган ва сифатли иш бажарган механизаторларни рағбатлантириш керак. Биз шундай қиляпмиз. Ғўза қатор оралари юмшатиб турилмаса, унинг амал олиши кечикади. Энг ҳавфлиси — илдиз чириш бошланади. Чуқур культивациядан кейин берч бўлиб кетган тупроқ ҳам юмшайди. Вазият шуни тақозо этяптики, бир-икки культивация ўтказиш билан ғўзани кўнгилдагидек ўнглаб бўлмайди. Шунинг учун биз культивация билан бирга ғўзаларни озиқлантиришга ҳам зўр беряпмиз. Ҳаво паст келаётгани учун бу ишни эрта бошладик. Ўғит тайёрлайдиган махсус группа ташкил қилдик. Унга 10 та прицеп, битта бульдозер бириктириб қўйдик. Оператив группа фермалар ва бошқа жойлардаги молхоналардан гўнг тўпламоқда. Ҳозиргача 3,5 минг тонна гўнг жамлаб қўйдик.

Маҳаллий ўғит ерни юмшатишга ёрдам беряпти. Озиқлантиришдан кейин эгатларга енгил сув тараймиз. Шундай қилмасак бўлмайди. Чунки ер совуқ, аччиқ захни сув билан ювиш керак. График бўйича яқин кунларда иккинчи ишловни батамом тугатиб, олди карталарга сув оламиз. Сувчи—ғўзани яшнатувчи. Ҳосил тақдири сувчилар қўлида. Биз 160 нафар сувчини махсус тайёргарликдан ўтказиб, махсус кийим-бош, асбоб-ускуна билан таъминлаб қўйганмиз. Уларга кунлик ва тунлик норма белгиланган.

Суғориш билан культивацияни бир-бирига боғлаб олиб борамиз. Улар орасида узилишга сира йўл қўймаймиз. Колхозимиз коллективи мўл ҳосил етиштириш учун ана шундай кураш олиб боряпти. Хўжалигимизда ишнинг кўзини биладиган уста пахтакорлар кўп. Қийинчиликларни енгишда ана шу миришкор деҳқонларнинг маслаҳати, тажрибаси қўл келяпти. Хўжалигимиз ўтган йили пахтадан юқори ҳосил олди. Ҳар гектар ердан 42,5 центнердан хирмон кўтарилди. Бу йил ундан ҳам юксак марраии кўзлаяпмиз. Йил бошида 7 минг тонна «оқ олтин» топшириш, ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга аҳд қилганмиз. Бу ўтган йилдагидан гектар бошига 7,5 центнер кўп демакдир.

Пахта етиштиришни кўпайтириш — шарафли бурчимиз. Партия ва ҳукуматимиз биздан шуни талаб қиляпти. Буни яхши тушунган колхозимиз марду майдонлари зиммаларидаги вазифани шараф билан бажариш учун қаҳрамонона меҳнат қилишаверади.

Я. ПИРИМОВ,
Бухоро область, Пешку районидаги Куйбишев номли колхоз раиси.

Н. ҲАСАНОВ,
колхоз партия комитети секретари.

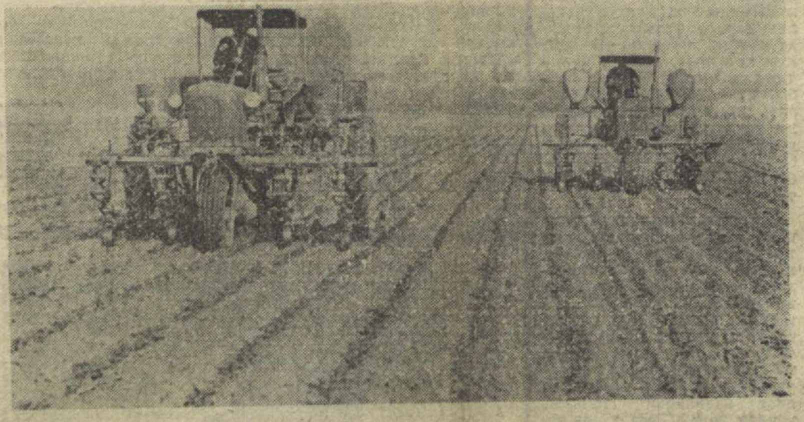

Нишон районидаги «Пахтаобод» совхози пахтакорлари ғўза қатор ораларига учинчи ишлов беришга киришдилар. Айни кунларда пахтазорларда 20 культиватор ишламоқда. Суратда: тажрибали механизатор Н Абдиев. У мусобақада дўстларига намуна кўрсатяпти.

Ш. Шаропов фотоси. (ЎзТАГ).

•

Сирдарё область, Ильич районидаги «Правда» совхозининг дала меҳнатчилари ғўза қатор ораларига ишлов беришни зўр уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Суратда: совхознинг 1-бўлими далаларида.

А. Тўраев фотоси.

•

БЕШ ЙИЛЛИКНИ «АЪЛО» ДАРАЖАДА ТУГАЛЛАЙЛИК!

Беш йилликнинг якунловчи йилида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш, мўл пахта, дон ҳосили билан Ватанни қувонтириш, чорвачиликни, бошқа тармоқларни интенсив ривожлантиришни таъминлаш — Фарғона области колхоз ва совхозлари меҳнаткашларининг шиоридир. Риштон районидаги Куйбишев номли колхозда қишлоқ хўжалик ходимларининг 17 май куни бўлиб ўтган область кенгашида партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида 1980 йилги социалистик мажбуриятларни ва умуман ўнинчи беш йилликни муваффақиятли адо этиш учун нималар қилинаётганлиги тўғрисида гапирилди.

Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Ўзбекистон район партия комитетининг биринчи секретари А. Пайғамов, Ленинград район ижроия комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Исмоилов, Фарғона районидаги Ленин номли сабзавотчилик совхозининг звено бошлиғи К. Абдураҳмонов, Бағдод районидаги «Ҳамзаобод» наслчилик совхозининг директори Ғ. Солиев, Киров районидаги «Москва» колхозининг раиси М. Мадаминов, Фрунзе районидаги Жданов номли совхоз директори А. Ниёзов, Тошлоқ районидаги Ленин номли колхоз комплекс механизациялаштирилган бригадасининг бошлиғи Н. Абдумаликов, Қува районидаги Димитров номли колхоз маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Ҳ. Ғозиева, Риштон район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бош агрономи М. Исомиддинов, Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхози пиллачилик бригадасининг бошлиғи Ҳ. Усмонов Фарғона областининг меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун ҳамма имкониятларга эга эканликлари тўғрисида гапирдилар. Шу муносабат билан улар барча мавжуд резервлардан тўла фойдаланиш муҳимлигини уқтириб ўтдилар.

Ҳозир, деб таъкидлашди нотиқлар, ғўзани, маккажўхорини, беданн парвариш қилишдаги мавжуд қолоқликка жуда қисқа муддатларда барҳам бериш — бош вазифадир. Ҳар бир гектарнинг самарадорлигини оширишни, мумкин қадар кўпроқ мўл ҳосил олишни таъминлаш учун юксак уюшқоқлик, маҳорат ва сабот-матонат кўрсатиш керак. Барча қишлоқ хўжалик экинларига ишлов бериш суръатларини кескин кучайтириш ва уларнинг парваришини яхшилаш, бегона ўтларга қарши самарали курашиш ғоят зарурлиги таъкидланди. Бунинг учун барча меҳнат ва моддий ресурслардан тўла-тўкис фойдаланиш керак.

Кенгашда уқтириб ўтилганидек, ҳосил йиғим-теримига, техника ремонтига, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашга ҳозирлик кўриш юзасидан комплекс тадбирлар яқин вақт ичида ишлаб чиқилиши лозим. Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари йиғим-терим мавсумини ўтказиш планларини ҳозирнинг ўзидаёқ тузиб қўйишлари, механизатор кадрларга бўлган талаб эҳтиёжларини аниқлашлари зарур.

Чорвачиликни юксалтириш — область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида турган энг муҳим вазифаларнинг биридир. Кенгаш қатнашчилари шу тармоқни янада ривожлантириш йўлларини кўриб чиқа туриб, чорвачиликни индустриал негизга ўтказиш, ем-хашак базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, урғочи молларни кўпайтириш, наслчилик ишини яхшилаш асосий масала эканлигини уқтириб ўтдилар. Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхози ўрнак қилиб кўрсатилди. Бу колхоз чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Қува райони хўжаликларида чорвачилик муттасил ривожланмоқда. Областнинг барча колхоз ва совхозлари илғор хўжаликларнинг тажрибасини эгаллаб олишлари керак. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун ёрдамчи хўжаликларни ташкил этган Қўқон ёғ-мой комбинати ва бошқа корхоналарнинг ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватласа арзийди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига дахлдор бўлган ҳар бир кишининг 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик учун зиммага олинган социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилиши учун масъулиятли эканлиги кенгашда алоҳида қатъият билан таъкидлаб ўтилди. Бу йил олти юз минг тонна пахта етиштириб давлатга сотишга, унинг 325 минг тоннасини машиналарда теришга, 138 минг тонна дон, 24,5 минг тонна гўшт, 95 минг тонна сут, олти минг тонна пилла ва бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга қарор берилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари қабул қилган мурожаатда барча қишлоқ меҳнаткашларини КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этдилар. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚА—ЗАФАРЛАР ГАРОВИ

Пахта, ғалла, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш — Сурхондарё қишлоқ меҳнаткашларининг шарафли ишидир. Қишлоқ хўжалик ходимларининг 17 май куни Жарқўрғонда бўлиб ўтган область кенгашида ана шу ҳақда гапирилди.

Партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг талаблари асосида 1980 йил ва умуман беш йиллик учун қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш соҳасида партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг вазифалари тўғрисида Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов доклад қилди.

Область қишлоқ меҳнаткашлари, деб таъкидланди докладда ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида, чигитни қисқа муддатда ва юқори сифатли қилиб экдилар, кўпгина майдонларда иккинчи культивацияни тамомладилар. Кузги бошоқли экинлар ўрими, пилла топшириш, дағал хашак тайёрлаш бошлаб юборилди. Бироқ, бир қанча хўжаликларда барча мавжуд резервлар ва имкониятлардан ҳали тўла даражада фойдаланилмаяпти, экинларни парвариш қилиш ҳамма жойда ҳам яхши ташкил этилган деб бўлмайди, механизаторлар, сувчилар, чорвадорларнинг ишини яхшилаш талаб қилинади. Барча хўжаликлар, деб таъкидланди кенгашда, далаларда ва фермаларда юксак иш унумини таъминлашга эришишлари лозим.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари область қишлоқ хўжалигининг барча ходимларига қарата мурожаат қабул қилдилар. Бу мурожаатда беш йилликнинг сўнгги йилини зарбдор меҳнат билан муваффақиятли тугаллаш, 1980 йилда Ватанга 550 минг тонна Сурхондарё пахтасини, шу жумладан 220 минг тонна пахтанинг ингичка толали навларини етказиб бериш, дон етиштиришни бир ярим баравар кўпайтириш, гўшт, сут, сабзавот, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда тайёрлаш топшириқларини ошириб бажаришга даъват этилган.

(ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ ЭКИНГ

Республика областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида шу йил 17 майга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда; учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

СУРХОНДАРЁ	—	100,0
НАМАНГАН	—	100,0
ТОШКЕНТ	—	100,0
Сирдарё	0,1	96,9
Хоразм	2,9	87,2
Андижон	1,4	65,7
ҚҚАССР	6,2	61,1
Республика бўйича	4,2	73,9

ПЕДАГОГ ОЛИМ ЮБИЛЕЙИ

Ўзбекистон жамоатчилиги СССР Педагогика фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти умумий педагогика кафедрасининг мудири С. Р. Ражабов туғилган куннинг 70 йиллигини ва илмий педагогик ҳамда ижтимоий фаолиятининг 50 йиллигини нишонлади. Шу воқеага бағишлаб 17 май куни Тошкентда тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлис аҳли юбилярни самимий қутлаб, совет педагогларининг янги авлодини тарбиялаш соҳасидаги олижаноб меҳнатида унга янгидан-янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

Кун тартибида самарадорлик ва сифат масаласи

Бухорода 17 май куни бўлиб ўтган область семинар-кенгаши «Планлаштиришни яхшилаш ҳамда хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида» деган мавзуга бағишланди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов халқ хўжалигида план ишининг аҳволи ва унинг даражасини ошириш чоралари тўғрисида доклад қилди.

Ялпи мажлисда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. И. Смирнов нутқ сўзлади.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев иштирок этди. (ЎзТАГ).

АВСТРИЯ ПОЙТАХТИДАГИ ТАНТАНАЛАР

ВЕНА, 16 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бугун Варшавадан бу ерга келди. У мустақил ва демократик Австрияни қайта тиклаш тўғрисидаги давлат шартномаси имзоланган куннинг 25 йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашади.

Швехат аэродромида А. А. Громикони федерал канцлер Б. Крайский, СССРнинг Австриядаги фавқулодда ва мухтор элчиси М. Т. Ефремов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

* * *

Бундан 25 йил муқаддам мустақил ва демократик Австрияни қайта тиклаш тўғрисидаги давлат шартномаси имзоланган Венадаги Бельведер саройида ёдгорлик лавҳаси тантанали равишда очилди. Уни очиш маросимида Австрия республикасининг федерал канцлери Б. Крайский билан Австрия фан ва тадқиқотлар министри Г. Фирнберг нутқ сўзладилар. СССР, АҚШ, Буюк Британия ва Франция ташқи ишлар министрлари қисқача табрик нутқлари сўзладилар.

Шу куни Австрия республикасининг президенти Р. Кирхшлегер Хофбург саройида меҳмонлар шарафига зиёфат берди.

Зиёфат тантанали, дўстона вазиятда ўтди.

КАСАЛХОНА КОМПЛЕКСИ ИШГА ТУШДИ

МАРҒИЛОН, 17 май. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда болалар касалхонаси комплексини очиш маросими бўлиб ўтди. Уч қаватли бинода 120 ўринли касалхона, бир сменада 500 беморни қабул қила оладиган поликлиника ва бир кунда 5 минг болага сут, қатиқ тайёрлайдиган сут ошхонаси жойлашган.

Комплекс мукаммал аппаратлар билан жиҳозланган ва юқори малакали медицина ходимлари билан таъминланган.

Шу воқеага бағишлаб ўтказилган митинг қатнашчилари ёш авлоднинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

Митингда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, маъмурий органларда кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети маъмурий ва савдо-молия органлари бўлимининг мудири ўртоқ Ким Станиславович Ғалашкога Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист фахрий унвони берди.

ВЕНАДАГИ УЧРАШУВЛАР

ВЕНА, 17 май. (ТАСС). Бу ерда А. А. Громико БМТ Бош секретари К. Вальдхайм билан учрашди.

Амалий вазиятда ўтган суҳбат чоғида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлашдан иборат бош йўналишидаги фаолияти билан боғлиқ масалалар, шунингдек халқаро муносабатларнинг баъзи бир актуал масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Ҳозирги мураккаблашиб қолган халқаро вазиятда тинчлик учун ва уруш хавфининг олдини олиш учун, халқаро кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлаш учун курашда БМТнинг масъулияти ошиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Кескинликнинг юмшатилиши учун, бинобарин, тинчлик учун курашдан, — деб таъкидлади А. А. Громико, жаҳондаги барча давлатлар ва халқлар ғоят манфаатдордирлар. БМТ ана шу курашга қўшаётган ўз ҳиссасини кўпайтириб бориш йўли билангина халқлар ундан кутган орзу-умидларни оқлаши, бундан 35 йил муқаддам фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабадан кейин, келгуси авлодларни уруш офатларидан халос этиш борасида унинг олдига қўйилган вазифани бажариши мумкин.

А. А. Громико Совет Иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг Бош секретарининг БМТ Устави қоидаларига мувофиқ тарзда халқаро хавфсизликни ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратларини доимо қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

* * *

ВЕНА, 17 май. (ТАСС). Илгари келишиб олинганига мувофиқ, бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан АҚШ давлат секретари Э. Маски учрашди. Улар Австрия билан давлат шартномаси имзолангаплигининг 25 йиллиги муносабати билан Венага келишган.

Суҳбат чоғида умумий халқаро вазиятга, бир қанча конкрет актуал проблемалар, шу жумладан жаҳоннинг бир қанча районларидаги аҳвол билан боғлиқ масалалар, шунингдек Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларнинг аҳволи юзасидан ошкора фикрлашиб олинди. Шу жиҳатдан А. А. Громико билан Э. Маски халқаро кескинликни юмшатиш ва Совет—Америка муносабатларидаги чигалликларни бартараф этиш йўллари хусусида тегишли фикр ва мулоҳазаларини баён қилдилар.

Ҳар икки томон фикрлашиб олиш зарурлигини қайд этишди. Икки мамлакат халқлари ва тинчлик иши манфаатлари учун Совет—Америка муносабатларининг аҳамиятини ҳисобга олиб, СССР ва АҚШ учун ўзаро манфаатли бўлган масалаларни турли даражаларда муҳокама қилишни давом эттиришдан манфаатдорлик изҳор қилинди.

* * *

А. А. Громико 17 май куни Венада Италия ташқи ишлар министри Э. Коломбонинг илтимосига кўра у билан учрашди.

Суҳбат чоғида Совет—Италия муносабатларининг баъзи масалалари, шунингдек бир қанча актуал халқаро проблемалар, шу жумладан Европага доир масалалар, Совет Иттифоқи билан Италияни қизиқтирувчи масалалар юзасидан фойдали фикрлашиб олинди.

Томонлар турли соҳаларда, шу жумладан сиёсий соҳада кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб Совет—Италия ҳамкорлигини ривожлантириш соҳасида бундан буён ҳам иш олиб бориш ниятида эканлиги таъкидлаб ўтилди.

* * *

ВЕНА, 17 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Австрия Коммунистик партиясининг Раиси Ф. Мури билан учрашди. А. А. Громико билан Ф. Мури ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбат КПСС билан АКП ўртасидаги муносабатларга хос самимий, ўртоқлик вазиятида ўтди.

Учрашувда СССРнинг Австриядаги элчиси М. Т. Ефремов ва АКП Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири Х. Штайнер иштирок этдилар.

* * *

Шу куни А. А. Громико Венада Буюк Британия ташқи ишлар министри Каррингтон билан учрашди.

Амалий ва ошкора вазиятда ўтган суҳбат вақтида халқаро актуал проблемалар, шунингдек икки томонлама муносабатлар масалалари муҳокама қилинди.

* * *

17 май куни Венада А. А. Громико Австрия Республикасининг федерал канцлери Б. Крайский билан учрашди.

Суҳбат давомида томонлар Совет Иттифоқи билан Австрия ўртасидаги муносабатлардан мамнун эканликларини айтиб, бу муносабатларни ҳар икки мамлакат халқларининг ўзаро манфаати йўлида изчиллик билан кенгайтириш лозимлигини таъкидладилар.

Ҳозирги халқаро аҳволнинг актуал проблемаларини кўриб чиққан чоғда Совет Иттифоқи билан Австриянинг халқаро кескинликни юмшатиш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш сиёсатига содиқ эканликлари таъкидланди.

Учрашув дўстона, ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ЎҚУВНИНГ МУҲИМ БОСҚИЧИ

СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ СИСТЕМАЛАРИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК

Сиёсий ва иқтисодий таълим системаларида машғулотларнинг якунловчи босқичи бошланди. 1979—1980 ўқув йили Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик ва уни нишонлаш ҳамда фашизм устидан қозонилган буюк Ғалабанинг 35 йиллиги муносабати билан совет кишиларининг сиёсий ва меҳнат активлиги ғоят ўсган, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари ҳузурида 1980 йил 22 февралда ва унга Ленин мукофоти топшириш вақтида сўзлаган нутқларида илгари сурилган йўл-йўриқларни қатъият билан амалга ошириш учун умумхалқ кураши қизғин тус олган бир шароитда ўтмоқда.

«Ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз» кун тартиби билан ўтган очиқ партия йиғилишлари, «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуидаги ижтимоий-сиёсий ўқувлар республика коммунистлари, барча меҳнаткашларининг маънавий ҳаётни янада тўлақонли мазмун кашф этишида улкан аҳамиятга эга бўлди. «XX асрнинг ҳамма буюк революцион воқеалари, — деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг В. И. Лениннинг 110 йиллиги тўғрисидаги қарорида, — Ленин номи билан, унинг таълимоти билан боғланган». Шу боисдан ҳам якунланаётган ўқув йилида бутун мамлакатда бўлгани каби республика коммунистлари, партиясиз активлар, меҳнаткашларнинг кенг оммаси ленинча ғоявий меросни, КПСС ҳужжатларини, ўртоқ Л. И. Брежнев, бошқа партия арбобларининг етук социализмнинг назарий масалалари, мамлакатимизда коммунизм қурилишининг амалиёти чуқур ёритиб берилган асарларини ғоят қунт билан ўргандилар.

Ҳозирги пайтда ўқув йилининг ғоят масъулиятли босқичи бошланмоқда. Ўтган йили бўлгани каби, бу йил ҳам май ойининг охири ва июнь ойининг биринчи ярмида сиёсий ўқувнинг барча формаларида якунловчи машғулотлар бўлиб ўтади. Партия комитетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари, пропагандистлар уни юқори савияда ўтказиш учун тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар.

Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Самарқанд, Андижон ва бошқа бир қатор областларда ўқув йилига икки машғулотда якун ясаш белгилаб қўйилди. Якунловчи машғулотнинг биринчисида тингловчилар билан суҳбатлашув, ўрганилган предмет, курс юзасидан зачет ўтказиш кўзда тутилмоқда. Шундан сўнг партия, комсомол ва иқтисодий ўқувнинг барча формаларида «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуида якунловчи машғулотлар ўтказилади. Бу мавзунинг муҳокама қилиниши партия ва халқимиз Ленин таълимотини амалга ошириш учун олиб борган курашининг асосий якунларини таҳлил қилиб чиқишга, тингловчиларнинг эътиборини коммунистик қурилишнинг совет жамиятини ривожлантиришнинг ҳозирги босқичида амалга оширилаётган иқтисодий-социал ва маънавий вазифаларга қаратиш имконини яратади. Бу, албатта, бутун ўқувнинг ғоявий мазмунини сезиларли бойитади.

КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорида илгари сурилган ғоялар ва қоидалар, шунли Ленин юбилейига бағишланган ва Кремлда ўтган тантанали мажлис материаллари якунловчи машғулотларни тайёрлаш жараёнида пропагандистлар ва тингловчиларнинг диққат марказида турмоғи керак.

Машғулотларга тайёргарлик жараёнида ленинча ғояларнинг тарихий тақдири, уларнинг ривожлантирилиши ва ғалабаси, марксча-ленинча таълимотнинг узвий яхлитлиги, унинг барча таркибий қисмлари бир бутунлигидан далолат берувчи проблемалар доирасини белгилаб олиш, илмий коммунизм ғолиб ғояларининг улкан тарихий аҳамияти, унинг ҳозирги ижтимоий тараққиётнинг бориши ва истиқболига революционлаштирувчи таъсирини очиб бериш лозим.

Бошланғич сиёсий таълим мактаблари ва марксизм-ленинизм асослари мактабларида «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуи бўйича якунловчи машғулотлари газеталарнинг 11 май сонида эълон қилинган намунавий планга мувофиқ суҳбат формасида ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Назарий семинарлар, партия активи мактабларидаги якунловчи машғулотларни назарий конференциялар, Ленин тематикаси бўйича рефератлар тайёрлаш ва муҳокама қилиш формасида ўтказиш мумкин.

Ўқув планига мувофиқ, марксизм-ленинизм университетларида зачётлар ва имтиҳонлар, шунингдек, В. И. Лениннинг муҳим асарлари, ривожланган социализм назарияси ва амалиёти проблемалари, сиёсий тарбиявий иш, халқаро майдонда идеологик курашнинг актуал масалалари бўйича назарий конференциялар ўтказиш зарур.

Оммавий иқтисодий таълим системасида якунловчи машғулотларни конкрет шароитдан келиб чиқиб ўтказиш тавсия қилинади. «Иқтисодий билим асослари», «Социализм ва меҳнат», илғор тажриба бўйича курсларда оғзаки зачёт ёки имтиҳон ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Агар тингловчилар бу ўқув йилида предметнинг фақат бир қисмини ўрганиб улгурган бўлсалар, у вақтда ишчи ва колхозчилар билан якунловчи машғулотларни даврадаги суҳбат формасида ўтказиш лозим.

«Экономика ва бошқарув асослари», «Социалистик жамиятда инженерлик меҳнати», «Раҳбарнинг меҳнати» предметларини ўрганиш поёнига етказилаётган иқтисодий семинарлар тингловчилари учун рефератларни ҳимоя қилиш, курс ишлари тайёрлаш якунловчи машғулотнинг энг яхши формаси ҳисобланади. Ўқув курси ҳали тугалланмаган ҳолатларда якунловчи илмий-амалий конференция ёки «1980 йил планининг муваффақиятли бажариш резервлари», «Ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантириш, самарадорлик ва иш сифатини ошириш йўллари», «Илғор тажрибани жорий этиш — ишнинг пировард натижаларини яхшилашнинг муҳим омили», «Бошқариш даражасини ошириш, хўжалик механизмини яхшилаш,—партия иқтисодий сиёсатини амалга оширишнинг муҳим йўли» сингари темаларда суҳбатлар ўтказиш мақсадга мувофиқ. Шундан кейин оммавий иқтисодий таълим мактаблари ва семинарларда, коммунистик меҳнат мактаблари ва халқ университетларида «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» темаси бўйича якунловчи машғулотлар ўтказиш лозим.

Бутун ўқув йили мобайнида бўлгани каби якунловчи ва охирги машғулотларнинг самарадорлиги пропагандистларнинг тайёргарлиги билан белгиланади. Бинобарин, партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари пропагандистларга амалий ёрдам кўрсатишга, барча зарур шароитларни яратиб беришга даъват этилгандирлар. Пропагандистларнинг навбатдаги семинарларида ўқув йилини якунлаш билан боғлиқ барча масалалар, якунловчи ва охирги машғулотларнинг плани синчковлик билан қараб чиқилиши лозим. Бу семинарларда В. И. Лениннинг энг мураккаб асарлари, КПСС ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларида ишлаб чиқилган етук социализм назарияси, халқаро майдонда идеологик кураш масалалари бўйича обзор лекциялар ташкил этиш ҳам зарур.

Ўз навбатида пропагандистлар тингловчиларни якунловчи ва охирги машғулотларда, конференцияларда муҳокама қилиниши кўзда тутилаётган асосий масалалар билан таништиришлари, консультация ўтказишлари, керакли кўргазмали ва техника воситаларини тайёрлаб қўйишлари лозим.

Якунловчи, охирги машғулотларда тингловчилар ўтилган курсни нечоғли ўзлаштириб олганликларини, К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарлари, партия съездларининг ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежнев асарлари улар томонидан қанчалик изчил ва чуқур ўрганилганлигини аниқлаб олишга алоҳида эътибор бермоқ керак. Ўқув ички партия ҳаётини активлаштиришга, партия ташкилотлари жанговарлигини, тингловчиларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини оширишга, сиёсий-тарбиявий ишни яхшилашга қанчалик таъсир кўрсатганлигини аниқлаш ғоят муҳимдир.

Тингловчиларнинг иш усул ва услубларини такомиллаштириш, хўжалик механизмини яхшилашга қаратилган таклиф ва мулоҳазаларнинг ҳисобга олиниши, умумлаштирилиши ва кейинчалик партия ташкилоти ёки маъмурият томонидан қараб чиқилиши пропаганда самарадорлигини оширишнинг таъсирчан воситасидир. Область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари ва бюро аъзолари, сайлаб қўйилган партия органларининг аъзолари, бошқа раҳбар ходимларнинг якунловчи машғулотларда иштирок этиши ҳам муҳим.

Ўқув йилини якунлаш жараёнида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқидан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида» республика идеология ходимларининг йиғилишида қилган докладда қўйилган вазифалар ва мазкур йиғилиш қарори талаблари асосида партия пропагандасининг аҳволи чуқур таҳлил қилиб чиқилиши шарт. Бунда ижобий тажрибани умумлаштириш, марксча-ленинча таълимни йўлга қўйишдаги мавжуд камчиликлар ва нуқсонларни бартараф этиш йўлларини белгилаб олиш муҳим ўрин тутади.

Бу ўқув йилининг якунларини чиқарар эканлар, партия комитетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари айни пайтда сиёсий ва иқтисодий таълим системаларида янги ўқув йилига тайёргарликни бошлаб юборишлари лозим. Пропагандист кадрларни танлаш, уларни жой-жойига тўғри қўйиш ва ўқитиш ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Ўтган йилги тажрибага мувофиқ, ёз мавсумида партия ўқувининг 1979 йили тайёргарликдан ўтмаган пропагандистларининг малакасини ошириш мақсадида областларда икки ҳафталик курслар ўтказиш керак. Пропагандист кадрларнинг методик маҳоратини ошириш масалаларига, уларни сиёсий маориф ишининг ленинча санъати билан қуроллантиришга катта эътибор бермоқ даркор.

Республика министрликлари ва идоралари, касаба союз ва хўжалик органлари иқтисодий таълим мактаблари ва семинарлари, коммунистик меҳнат мактаблари раҳбарларини ўқитиш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқлари керак. Пропагандистларни Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби бўлган коллективларнинг тажрибаси билан таништиришга, илғор тажрибанинг маъносини, иқтисодий ва социал аҳамиятини баён қилиб беришга алоҳида эътибор бермоқ зарур.

Партия ташкилотлари ёз мобайнида ягона сиёсий кунлар, лекциялар, сиёсий ахборотлар, савол-жавоб кечалари, фан ва маданият ходимлари, меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан тематик учрашувлар ўтказиш каби сиёсий-тарбиявий ишнинг синалган ва оммавий формаларидан янада яхшироқ фойдаланишлари талаб қилинади. Бутун пропагандистик ишимиз КПСС-нинг изчил, илмий асосланган ички ва ташқи сиёсати моҳияти ва аҳамиятини чуқур очиб беришга, коммунистлар ва барча меҳнаткашларни ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, Ўзбекистон Компартияси XX съезди ва КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун курашга сафарбар этишга қаратилмоғи даркор.

И. РАҲМОНҚУЛОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг сектор мудири.

БУГУН — ХАЛҚАРО МУЗЕЙЛАР КУНИ

МАДАНИЯТЛАР ОЙНАСИ

1977 йил май ойида Москвада 60 мамлакат иштирокида бўлиб ўтган Халқаро музейлар кенгашининг XII бош ассамблеяси қарорига мувофиқ ҳар йили 18 майда Халқаро музейлар куни ўтказилади.

Бу кун маданий бойликлар хазинаси бўлган музейларнинг халқларнинг тинчлик йўлидаги ҳамкорликларини ривожлантириш ва улар ўртасидаги ҳамфикрлик, дўстликни мустаҳкамлашдаги ролини оширди. Шунинг учун ҳам Совет Иттифоқидаги барча музейлар халқаро ҳамкорликнинг маданий алоқалар программасида актив қатнашмоқда. Музейларга хос имкониятлар асосида ҳар хил шаклда маданият, санъат коллекцияларини айирбошлаш, хорижий мамлакатларда кўргазмалар ташкил қилиш каби маданий алоқалар тобора ривожланмоқда. Жумладан, мамлакатимизнинг энг йирик музейларидан Давлат Эрмитажи, Пушкин номидаги тасвирий санъат музейи, Франциянинг Лувр, Американинг Метрополутен каби машҳур музейлари билан мунтазам коллекция алмашлаб туради. Фақат кейинги беш йил ичида мамлакатимизнинг тарих, маданият ёдгорликлари ва санъат дурдоналаридан ташкил топган 250 дан ортиқ кўргазма чет элларга юборилди.

«СССР музейлари фондидан 100 дурдона» номли кўргазмада Ўзбекистон музейларининг ёдгорликлари ҳам бўлиб, у Японияда катта муваффақият қозонди. Бу хил кўргазмалар туфайли чет элликлар халқимизнинг асрий меҳнати, таланти ва юксак диди билан вужудга келган барча моддий ва маънавий бойликлар билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Планетамизнинг барча қитъаларида совет санъати зўр иштиёқ ва мамнуният билан кутиб олинмоқда. Ўз навбатида бизнинг музейларда ҳам чет эл музей коллекциялари намойиш этилади.

Давлатлараро кўргазмалар алмашуви халқларнинг бир-бирини яхши тушунишига, дўстона яқинлашишига ва миллий маданиятларни бойитишга таъсир кўрсатади. Давлатлараро яқинлашувнинг иккинчи тури бу халқаро туризмдир.

Туризм программасининг асосий вазифаси мамлакат тарихи, ҳаёти, маданияти билан таништиришдир. Бунда музей экспозицияси етакчи восита ҳисобланади. Музейлар профилларига қараб ўзларига юкланган вазифани адо этадилар. Мамлакатимизда 1450 та тарих, революция тарихи, этнография, археология, ҳарбий тарих, ўлкашунослик, табиат, техника, тасвирий санъат, амалий санъат, театр, музика, адабиёт музейлари мавжуд. Буларда 49 миллиондан ортиқ ноёб ёдгорликлар сақланади. Ўзбекистонда давлат музейлари ўттиз тўртта бўлиб, улар ярим миллиондан ортиқ экспонатларга эга.

Музейлар илмий тадқиқот маркази бўлиб, экспонатлар жамғариш, уларни ҳисобга олиш, сақлаш ва илмий асосда ўрганиш, маданий анъаналарни авлоддан авлодга етказиш ишларини бажариб, маданиятимиз тараққиётининг узлуксиз давомийлигини таъминлайди.

Музейлар меҳнаткашларни коммунистик, ватанпарварлик, халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашда пропагандист вазифасини адо этади. Мутахассислар учун ўзига хос лаборатория ҳисобланади. Музейлар мамлакат, шаҳарларнинг маданий даражасини акс эттирувчи ойна ҳамдир.

Мамлакатимизда музейлар давлат ардоғида. Тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш ва улардан фойдаланиш тўғрисида бизда махсус Қонун қабул қилинган. Тарихий меросга чинакам ленинча муносабат партия-ҳукуматимизнинг қарорларида, шунингдек, СССР Конституциясида ҳам ўз ифодасини топган.

Иттифоқимиз музейлари қатори Ўзбекистон музейлари ҳам ривож топмоқда, уларнинг тармоғи кенгаймоқда. Музейлар учун қурилган махсус янги бинолар республикамиз шаҳарларини янада кўркамлаштирмоқда. Музей фондларидаги ноёб коллекциялар миқдори йил сайин ўсмоқда. Бу ютуқларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги ва зўр эътибори туфайли эришилмоқда.

Республика музейлари ходимлари, илмий жамоатчилиги меҳнаткашларни, ёш авлодни коммунистик руҳда, оталаримиз жанговар шон-шуҳрат ва меҳнат анъаналарига садоқат руҳида тарбиялашдек муҳим ишда бундан буён ҳам ғоявий кураш фронтининг олдинги сафларида бораверадилар.

Н. СОДИҚОВА,
Халқаро музейлар кенгаши Совет комитетининг аъзоси, тарих фанлари доктори.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли «Гидрострой» тресги коллективи Қарши магистраль каналида 7-насос станциясини барпо этмоқда.

Суратларда: илғор пайвандчи А. Загреев ва насос станцияси қурилишида.

В. Нудлер фотолари.

Редакция почтасидан

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК...

Нурота районидаги «Қизилча» совхози ўтган йили 28 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан мажбуриятдаги 140 ўрнига 167 тадан қўзи олди. 17 минг қўзи наслга қолдирилди. 26 минг дона аъло сифатли қоракўл тери давлатга топширилди. Бунда республика Олий Советининг депутати Ф. Қўнусов, Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари соҳиби С. Ўсаров, район Совети депутатларидан Ж. Ялгашева, У. Тошпўлатова, Н. Ўроқоваларнинг улуши катта бўлди. Улар ҳар юз бош совлиқдан 160—200 тадан қўзи олишга эришдилар. Совхоз ўтган йили 875 минг сўм соф фойда олди. Шунингдек, хўжалик меҳнат аҳли Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди.

Кейинги йилларда 60 та хонадон замонавий уйларга кўчиб ўтди. 11 та турар жой биноси қад кўтарди. Совхоз марказида 50 ўринли болалар боғчаси, маъмурий бино, «Бахт уйи», қишлоқ Совети учун маъмурий бино ва савдо, умумий овқатланиш объектлари фойдаланишга топширилди.

— Ободончилик соҳасида режаларимиз катта, — деди биз билан суҳбатда совхоз директори М. Нурбоев. — Чорвачиликни ривожлантиришга эътиборни янада кучайтирамиз. 1985 йилга бориб хўжалигимизда чорва моллар туёғи 70 минг бошга етади. Меҳнат аҳлига ғамхўрлик кўрсатишни янада яхшилаймиз.

Бу йил совхоз чорвадорлари мавжуд 28 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан мажбуриятдаги 150 ўрнига 170 тадан ошириб қўзи олдилар. 17 мингдан зиёд қўзи ўстиришга қолдирилди.

Бахт ҳам, фаровонлик ҳам ҳалол меҳнат туфайлидир. Шундай экан, «Қизилча» совхозининг истиқболи янада порлоқ бўлишига шубҳа йўқ.

М. РАҲМАТОВ,
Нурота райони.

ШАҲАРДА ТАБИИЙ ГАЗ

Республикамизда табиий газ кириб борган шаҳарлар яна биттага кўпайди. Яқинда Косон шаҳри хонадонларида зангори олов ёна бошлади. Шаҳарни газлаштириш масаласи биринчи бўлиб шаҳар Советида кўрилган эди. Шундан кейин бу ишга мутахассислар жалб этилди, лойиҳалаш ишлари бошланди. Ниҳоят, қурилиш ишлари ҳам қизитиб юборилди. Қисқа вақт ичида 12 километрли масофага газопровод ёткизилди. Газ тақсимлаш пункти ишга тушди ва 25 хонадон табиий газдан баҳраманд бўлди.

Бундан кейин газлаштириладиган хонадонлар, коммунал объектлар сони кундан-кунга кўпайиб бораверади. Ҳадемай, шаҳар ёғ экстракция заводи, касалхоналар ва боғчаларга табиий газ кириб боради.

С. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
инженер.

* * *

Шунингдек, редакциямиз почтасига фарғоналик С. Нишонбоев, Э. Мирзакаримов, Н. Маҳматов, С. Саҳобов, Б. Холматов, андижонлик А. Идрисов, бухоролик Р. Абдуллаев, сирдарёлик А. Бурлиев, қашқадарёлик А. Ўринов, Ч. Примов, П. Тўлиев, наманганлик Қ. Акбаров, О. Мўминов, А. Бекмирзаев, жиззахлик Э. Субоновлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ҚАЧОНГАЧА?

Эндиликда ҳамма газетхон. Ҳар бир хонадон камида 2—3 тадан газета олади. Вақтли матбуот халқимизнинг турмушига, ҳаётига чинакам сингиб кетди.

Афсуски, кейинги пайтларда обуначилар белгиланган муддатларда марказий, республика газеталарини ололмаяптилар. Матбуот нашрларининг кечикиб келтирилиши муносабати билан обуначилар газеталарни икки-уч кун кечикиб олишмоқда. Ҳар уч кишидан бир киши марказий, республика газеталарини ололмаяпти. Биз бунинг сабабини суриштириб, Нукус шаҳридаги газеталар сараланадиган жойга келдик.

— Газеталар вақтида белгиланган графикларда етказиб берилмаса, обуначилар биздан ранжийди. Бизлар барвақт етказиб берайлик десак, газеталар белгиланган графикларда тўла ҳолда келмаяпти, — деди почтальонлардан бири.

Газеталарни саралайдиган бўлим бошлиғи Т. Патуллаева бу сўзларни маъқуллаб, шундай деди:

— Арзимизни кимга айтишимизни билмаймиз. Бизга ёрдам берадиган бирон ташкилот, бирон киши бормикан ўзи? Ёки ишимиз шундай ҳароб бўлиб қолаверадими?!

Шундан кейин биз Қорақалпоғистон алоқа бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Н. Лагунованинг қабулида бўлдик. Унинг ҳам юрагидан олов чақнаб чиқяпти:

— Яхши келдингиз, дардимизни кимга айтишимизни билмай, саргардон бўлиб турибмиз...

Шу йилнинг январь ойида ИЛ-18 самолёти Нукусга қатнамай қўйди, чунки Нукус аэропорти ремонт бўляпти. Унинг ўрнига АН-24 самолёти қатнаяпти. Газеталар ана шу самолётда келтирилмоқда. Мана тўрт ойдан кўпроқ вақт ўтди. Газеталар Нукусга нормал етиб келмаяпти. Ҳар куни 70—110 пачка, баъзан ундан кўпроқ пачкадаги марказий, республика газеталари Тошкент аэропортида қолиб кетмоқда. 23 апрель куни 63 пачка, 2 май куни 169 пачка, 5 май куни 62 пачка газета Тошкент аэропортида қолди. Ҳар куни аҳвол шу. Ана шу газеталарнинг тақдири ҳақида ўз вақтида обуначиларга етказиб беришдаги қийинчиликларни бартараф этишда ёрдам сўраб Ўзбекистон ССР алоқа министрининг ўринбосари Л. А. Абаевага ва министрнинг ўзига бир неча бор мурожаат қилинди. Ҳамон натижа йўқ. Улар қуруқ ваъдадан нарига ўтмаяпти. «Правда», «Известия», «Сельская жизнь», «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» газеталарининг обуначилари газеталарни шу куни олмаса, ўқимаса, унинг актуаллиги, оперативлиги қандай бўлади?! Кунлик газеталар бугундан кечикдими, эртаси куни ким ўқийди?

Ўзбекистон ССР алоқа министри Т. Тўхтаев, Ўзбекистон ССР граждан авиацияси бошқармаси бошлиғи Г. Рафиқов ўртоқлар газеталарни Нукусга тўла ва барвақт етказиб беришнинг чора ва тадбирларини амалга оширишлари керак.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИШЧИ ТАШАББУСИГА— ИНЖЕНЕРЛИК МАДАДИ

ЗАЛВОРЛИ РЕКОРДЛАР

ДИҚҚАТ: ЯНГИ ТАЖРИБА

«Транспорт воситаларидан фойдаланишни яхшилаш, вагонлар, кемалар ва автомобилларнинг юк ортиш, тушириш ва техникавий операциялар вақтида бекор туришини камайтириш, уларнинг юк кўтариш қуввати ва сиғимидан тўлиқроқ фойдаланиш, бўш юришини қисқартириш чоралари амалга оширилсин».

(1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан).

Республикамиз транспортчилари, жумладан, автомобилчилари партиямиз XXV съезди тарихий кўрсатмаларини ҳаётга татбиқ эта бориб, қатор янгиликларни жорий қилмоқдалар. Илғор технология ва тажрибани амалда кенг қўллаб, транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Автопоездлар тузиш одат тусига кириб қолди. Ҳозир автопоездларда пахта ва чигитнинг асосий қисми, шағал, қум ва айрим бинокорлик материаллари, халқ хўжалиги учун зарур юклар ташилмоқда. Бунинг натижасида автомобиль хўжаликларида ишловчилар сонини кўпайтирмасдан, қўшимча техника воситаларини жалб этмасдан катта ҳажмдаги юкларни ташиш имконияти яратилади.

Ишлаб чиқариш новаторларининг ташаббускорлиги ва янгиликка интилиши Андижондаги автокомбинат коллективи мисолида яққол намоён бўлмоқда. Илғор корхонанинг таниқли ҳайдовчиси, республика автомобиль транспорти байроқдорларидан бири Сабибулло Абдуллаевнинг рекорди ҳақида илгари хабар берилган эди. Донгдор шофер ўз автопоездида бир йўла 44 тонна шағал ташиётганлиги, айниқса, ибратлидир. Албатта, автокомбинат инженерлари ва мутахассислари ёрдам бермаганда у бундай довонни эгаллаб олмаган бўлар эди. Бу қорхонада шофёрлар, ишчилар бирон-бир ташаббус билан чиқадиган бўлсалар, улар албатта инженерлар мададига таяниб иш кўрадилар.

Комбинат бош инженери А. Мўминов, шунингдек, ишлаб чиқариш новаторларидан пайвандчи Д. Беганов, токарь Ф. Корнеевлар Сабибулло Абдуллаев учун автопоезднинг энг мақбул шаклини яратиб беришганди. Улар бу автопоезд фаолиятини бир неча ой диққат билан кузатиб, «КРАЗ-256» оғир юк ташувчи машина имкониятлари тугагани йўқ, ундан фойдаланиш самарадорлигини янада ўстириш мумкин, деган хулосага келдилар.

Бош инженер А. Мўминов етакчилигидаги рационализатор ва ихтирочилар янги, янада серунум автопоездни шакллантириш мақсадида бу ишга «ЧМЗАП-9985» маркали ярим прицепли машиналарни жалб қилдилар. Ушбу ярим прицеплар аслида оғир юкли стандарт контейнерларни ташишга мўлжалланган. Инженерлар дастлаб ҳар бир платформа остига думалатиб киритиладиган тележкалар тайёрладилар. Уning устига нишабли ва ён бортлари очиладиган кузовлар ўрнатдилар. 20 тонна шағални сиғдира оладиган мазкур кузовлар оддий системадаги пневматик мосламалар ишга тушгач юклар тезда бўшатилади. Ярим соат деганда мана шу кузовларни платформадан олиб ташлаш ҳамда тележкаларни нарига суриб контейнер ташийдиган ярим прицеп машинани аввалги ҳолига келтириш мумкин.

Инженерлар ва ишчилар ижодий ҳамкорлиги самараси бўлган янги автопоездни бошқариш коммунистик меҳнат зарбдори, социалистик мусобақа ғолиби Николай Гамаюновга топширилди. У Ўзбекистон шофёрлари орасида биринчи бўлиб бир қатновда бир йўла 52 тонна юкни манзилга етказди ва ўзига хос рекорд ўрнатди. Ҳозир у Андижон областида қурилаётган янги автомобиль йўлларидан бирида ишламоқда. Автопоезд 55 километр наридаги карьерда инерт материаллар ташимоқда. «КРАЗ-256» машинаси кузовида 12 тонна, унга тиркалган иккита ярим прицепда эса 20 тоннадан, жами 52 тонна инерт материаллар ташиляпти. Иккинчи класс шофёри Николай Гамаюнов ҳар куни мана шунча юкни белгиланган манзилга етказиб, прицепсиз оддий самосвалдагига нисбатан тўрт баравар кўп даромад келтиряпти. Ёки ҳар куни у ўз машинасида беш тонна юк кўтарадиган оддий «ЗИЛ-130» машинасидан бештасининг юмушини бажармоқда.

Зарбдор шофёр Николай Гамаюнов билан суҳбатлашдик.

— Айтингчи, масалан, сиз хизмат қилаётган Андижон автокомбинатида 30 га яқин ярим прицепли контейнер ташийдиган машина бор. Уларни автопоездларга мослаб қайта жиҳозлаш контейнерлар ташишга ҳалақит бермайдими?

— Йўқ, — деди жилмайиб суҳбатдошимиз. — Ҳалақит бермайди. Балки, уларнинг автопоездга мослаб қайта жиҳозланаётганлиги техникадан янада самаралироқ фойдаланиш имконини беряпти. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ахир оғир юкли контейнерлар темир йўл орқали ҳар куни келавермайди-ку. Демак, контейнер ташийдиган машиналар уларнинг келишини кутиб баъзан кунлаб бекор туриб қолади. Эндиликда эса улар контейнер келмайдиган кунлари автопоездларга қўшилиб, шағал ташийди.

— Биз баъзи шофёрлар билан суҳбатлашганимизда улар сизларнинг тажрибангизга шубҳа билан қараб, 12 тонналик «КРАЗ-256» машинасига бундай муносабатда бўлиш, яъни уларнинг 40—50 тонна юкни ташиши автомобилга шикаст етказиши мумкин, деган фикрни билдиришяпти. Сиз бунга қандай қарайсиз?

— Тўғри, янгича шароитда «КРАЗ-256» машинасини бошқаришга кўпроқ маблағ сарфланади ва техника қарови сони оширилиб, шунга яраша эҳтиёт қисмлар ҳам ишлатилади. Лекин комбинатимиз инженерлари ва мутахассисларининг ҳисоб-китобларига кўра бу харажатлар янгича усулда тезда қопланиб, кейинчалик фақат даромад келтиради.

Андижон автокомбинатида янги тажриба муваффақиятли синовдан ўтмоқда. Унинг дастлабки натижаларидан умидвор бўлган корхона коллективи яна 8 та контейнер ташийдиган ярим прицепли машинани қайта жиҳозлашни режалаштирмоқда. Улар шу тариқа беш йилликнинг асосий вазифаларидан бири — автомобиль транспортида самарадорлик ва иш сифатини оширишга ўз ҳиссаларини қўшяптилар.

С. ИБРОҲИМОВ,
Э. САЪДУЛЛАЕВ.

26,5 МИНГ ТОННА ПИЛЛА УЧУН

БЕШ ЙИЛЛИК— ТЎРТ ЙИЛДА

Қува районидаги Димитров номли колхознинг Т. Маматов бошлиқ пиллачилик бригадаси аъзолари 135 қути ипак қуртининг ҳар қутиси ҳисобига 100 килограммдан «кумуш тола» етиштиришни мўлжаллашмоқда. Шу кунларда бригада пиллакорлари ипак қуртини меҳр билан парвариш қилишаётир. Моҳир пиллачилар Ўғилой Ғойназарова, Шоҳзода Бойқўзиева, Хадичахон Иброҳимова, Саломатхон Усмоновалар баргдан тежаб-тергаб фойдаланиб, қуртни ўртача намлик ҳароратда боқмоқдалар. Улар ҳар қути ҳисобига 130—140 килограммдан пилла ҳосили етиштиришга аҳд қилишган.

Хўжаликда давлатга пилла сотиш бўйича беш йиллик план ўтган тўрт йилда ортиғи билан бажарилди. 100 тонна ўрнига 107 тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси топширилди. Бу ҳар қути ҳисобига 85 килограммдан тўғри келади.

Бу йил колхоз «кумуш тола» ижодкорлари 335 қути ипак қуртини парваришлаб, ҳар қутиси ҳисобига 90 килограммдан пилла ҳосили етиштиришга шайланишган.

Б. ХОЛМАТОВ,
Фарғона области.

ПИЛЛА ТОПШИРИЛМОҚДА

Нишон райони хўжаликларида пилла топшириш бошланди: «Пахтаобод», Карл Маркс номли совхозлардан дастлабки тонналар қабул пунктига келтирилди. «Пахтаобод» совхозининг Хосият Нурматова, Зумрад Усмонова, Қўйсин Дўстмуродова, Карл Маркс номли совхоздан Асал Полвонова, Чаман Авлиёқулова бошлиқ звенолар ҳар қути ипак қуртидан 80—100 килограммдан пилла олдилар. Район пиллакорлари бу йил она-Ватанга 40 тонна «кумуш тола» топшириш учун курашмоқдалар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯХШИ ТАРАДДУД

АМУДАРЁ. Район пиллакорлари бу йил 4.200 қути қурт уруғини меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Тайёрлов пунктига камида 275 тонна «кумуш тола» армуғон этилади. М. Горький номли, «Манғит», «Қипчоқ» совхозлари, Крупская номли, «Коммунизм», «Партия XXII съезди» колхозларининг пиллакорлари ҳар қути қурт уруғидан 100—110 килограммдан «кумуш тола» олиш учун қуртларни жадал усулда парвариш қилмоқдалар.

Қ. ШОМУРОДОВ.

* * *

ЯНГИҚЎРҒОН. Район хўжаликларида 5.300 қути қурт уруғи боқиляпти, ҳар қутисидан 85—90 килограмм ҳосил олиш мусобақаси кучайтириляпти. Шу кунларда қуртлар катта даҳага кирди. Илғор бригадалар ва звеноларда эса пилла ўрай бошлади. Ҳамма жойда пилла теримига яхши тараддуд кўриляпти.

Қ. РАҲИМОВ.

* * *

КОСОНСОЙ. «Ленин йўли» колхозининг пиллакори Турдижон Адашеванинг номи районга машҳур. У бу йил ўз боқимидаги ҳар қути қурт уруғидан 110 килограммдан «кумуш тола» етиштириш мажбуриятини олди. Катта даҳада боқилаётган қуртлар соғлом ўсяпти ва юқори ҳосилдан нишона кўрсатяпти.

Ю. ШАРИПОВ.

Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозининг пиллачилари бу йил пландаги 17 тонна ўрнига 22 тонна «кумуш тола» топширишга сўз беришди. Бу маррани эгаллаш учун бутун имконият ишга солинмоқда. Суратда: Ленин ордени кавалери, бригада бошлиғи З. Расулова.
И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

Ёнғоқзорлар кенгайди

НАМАНГАН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Областда узум ва меванинг ўттиздан ортиқ хили етиштирилади. Бу ерда беш йилликнинг ўтган тўрт йилида боғ ва токзорлар майдони 3,2 баравар кенгайди.

— Яқин келажакда областимиз мева, узум етиштиришда Ўрта Осиёда етакчи ўринга чиқиб олади, — дейди «Узплодоовошчвинпром» область бирлашмаси директори Б. Рафиқалиев, — бунинг учун барча имкониятларга эгамиз. 1980 йил кўкламида 3 миллион тупдан кўпроқ мевали дарахт, узум кўчати ўтқазилди. Маҳсулот хилини кўпайтиришга, айниқса, катта эътибор берилмоқда. Бундан уч йил муқаддам Янгиқўрғон районидаги Занг массивида барпо этилган салкам 40 гектар майдондаги ёнғоқзорлар ҳосил бера бошлади. Келажакда бу ердаги ёнғоқзорлар 100 гектардан ошиб кетади. Областимизда эса ёнғоқзорлар беш баравар кенгаяди.

КИНОРЕЖИССЁР ЁН ДАФТАРИДАН

ИЖОДИЙ ПОРТРЕТ

Гап асосан шифокорлар ҳақида. Лекин уларнинг ҳар бири ўрнида бошқа касб эгалари ҳам бўлиши мумкин... Доктор Акбар Асқаров билан бундан бир неча йил илгари Чирчиқда танишган эдим. Шаҳар наркология диспансерининг бош врачи Валижон Шомаҳмудов «асли Тошкентдан; диссертациясини Москвада, жаҳонга машҳур Сербский институтида ёқлаган, ажойиб олим, ёш», — деб мени қизиқтириб қўйди.

Мен беихтиёр шифокор Шомаҳмудовнинг ўзи билан танишганимни эсладим. У ҳақда чирчиқлик врач Асом Аҳроровдан эшитганман: «Завод поликлиникаси қошида ёш бир доктор наркология кабинети очди. Бир йил ўтар-ўтмас унинг довруғи ҳатто Новгород, Киев, Оренбург, Свердловск, Актюбинск каби шаҳарларгача етиб борипти».

Уни қидириб топиб, танишдим, машҳурлик сабабини сўрадим.

— Чирчиқ — интернационал шаҳар, — деди Шомаҳмудов. — Менда шифо топганларнинг ўша ёқларда қариндош-уруғлари бўлса керак.

Шу тахлит газетада ёш врачнинг ижодий портрети пайдо бўлди. Очерк сўнгида Шомаҳмудов келажак режалари ҳақидаги анъанавий саволга шундай жавоб берганди:

— Бизнинг коллектив ҳозир бир неча кишидангина иборат. Орзуим катта коллективдан иборат шаҳар диспансерини ташкил қилиш. Яна — шу соҳада бирон янгилик яратиш.

Орадан етти йил ўтди. Ҳозир Шомаҳмудов ташаббуси билан ташкил бўлган шаҳар наркология диспансери область бўйича энг пешқадамлардан бири ҳисобланади. Орзуни амалга оширишда изланувчан шифокорга, аввало Чирчиқ шаҳри, қолаверса, Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлими мудири Баҳром Тошбеков ёрдам берган, албатта. Лекин диспансер ташкил этишнинг ташаббускори Шомаҳмудов бўлганлигига шубҳа йўқ. Бунинг устига у область бўйича штатсиз бош нарколог. Илмий жабҳада есфарбин номли янги препаратни яратиш устида ишламоқда. Шунга қарамай, профессор Акбар Асқаровни консультацияга чақирган.

Айтилган вақтда диспансерга етиб бордим. Ўрта бўйли, қотма, кўринишдан кўпроқ композиторга ўхшаб кетадиган доктор Асқаров билан биринчи учрашувим у ҳақдаги тасаввуримни янада ойдинлаштирди. Билсам, доктор Асқаров лекция тамом бўлиши билан йўлга чиққан, тушлик танаффусдан фойдаланиб, бу ерга келган экан.

— Партия йиғилиши бўлади. Етиб боришим керак. Ҳар минут ҳисобли.

Чорак соатдан кейин консультация бошланди. Доктор Асқаров аҳволи оғир беморларнинг биринчисини кўргандаёқ тарвузим қўлтиғимдан тушди: ёши ўттиз-ўттиз бешларга борган бемор ниҳоятда заиф, мудроқ ҳолатда, ҳаётга мутлақо бефарқ. Кўринишдан ҳолати размга келган. Унга қўрқув билан тикилар эканман, ўзимча ўйладим: бу бемор ёки тузалмайди ёки касалхонада камида ярим йил ётади.

Асқаров беморни синчиклаб кўздан кечирди. Тил учидан тортиб товонигача, бармоқ бўғимларидан тортиб оёқ тирноқларигача текшириб кўрди. Юрак фаолияти, жигар аҳволини касаллик тарихидан кўриб чиқди. Кейин бемор билан суҳбатлашди. Хаста ниҳоят заиф овоз билан шу аҳволга тушганига икки ҳафта бўлгани, бу ерга базўр етиб келганини айтди. Кўрик вақтида мурдадек оқариб кетган, кўзларини хира парда босган касални олиб кетишгач, доктор Асқаров йиғилган врачларга бемор ҳақида ўз фикрларини гапирди. Ординатор унинг сўзларини анкетага ёза бошлади.

Асқаров қисқа вақт ичида бешта беморни кўрди. Батафсил тавсияномалар берди, кейин соатига қараб ўрнидан турди:

— Энди менга рухсат. Яна бир ҳафтадан кейин келаман.

Хайрлашув олдидан ундан хасталарнинг тақдири ҳақида сўрадим. Мени хусусан биринчи бемор кўпроқ қизиқтирарди. Асқаров беморларнинг аҳволи, агар тавсиялар аниқ бажарилса, икки ҳафтадан кейин қандай бўлишини кўзгуда кўргандек гапириб берди.

— Ичкиликка ружу қилиш оқибатида унинг организми анча ишдан чиққан, — жавоб берди доктор. — Лекин даволаш имкони бор... Фақат у ичкиликдан мутлақо воз кечиши шарт.

Тўғриси, мен бу сўзларга ишонмадим. Ўн беш кундан кейин диспансерга бориб, ўша беморни суриштирдим. У ҳовлида бир гуруҳ беморлар даврасида домино ўйнаб ўтирарди...

Профессор Асқаровни қидириб Тошкентдаги врачлар малакасини ошириш институтига бордим. Уни топиб, аввало мазкур бемор ҳақида ўз шубҳаларимни гапирдим.

Асқаров кулди. Кечагина бир журналист билан бўлган суҳбатни гапириб берди. У келганда шифокор мен кўрган бемордан ҳам оғирроқ аҳволдаги касални кўраётган экан. Ўрта ёшларга бориб қолган кимса ўз болаларининг исмларини ҳам унутиб қўйган, ҳатто ўзининг неча ёшда эканлигини ҳам билмасди.

— Бу ҳам ичкилик таъсирида бўлса керак?

— Ҳа.

Кейин журналист ҳам келиб, узр айтибди. Билсам, унинг қўлидан бундай беморларнинг озмунчаси ўтмаган.

Бугун конференция. Унда доктор Асқаров олигофрения руҳий хасталиги ҳақида лекция ўқийди. Анжуманда ўз малакасини ошириш учун келган врачлар иштирок этади.

— Республикадан келган врачлардми?

— Йўқ. Иттифоқнинг турли бурчакларидан. Коми АССР, Оренбург, Магадан, Қирғизистон...

Конференция тўрт соат давом этди. Доктор Асқаровнинг лекцияси шу олигофрения касаллиги билан оғриган беморларни намойиш қилиш билан бирга олиб борилди. Тўрт соат мен учун тўрт минутдек ўтиб кетди. Конференция тугагач, доктордан қаерга боришини сўрайман.

— Шаҳарнинг нариги чеккасига! Халқ контроли комитетининг мажлисида иштирок этишим керак.

Касалхона ҳовлисида доктор Асқаровни саккиз одам тўхтатди. Уларнинг бири Жамбул шаҳридан экан. Олим фурсати оз эканлиги ҳақида ҳеч кимга гапиргани йўқ. Уларнинг ҳар бирига маълум гап айтди, ёрдам беришга ваъда қилди. Кейин менга юзланиб:

— Уларнинг бирига терапевт керак, иккинчисига психиатр, — деди елка қисиб. — Мени қидириб келишипти...

Яна шу нарсага эътибор бердимки, ҳар қадамда унга ҳурмат. Мен доктордан эртанги кун режаси ҳақида сўрайман. У ўзи ишлаётган мавзу ҳақида сўзлайди. Жавоби қисқа — руҳий касалликларнинг олдини олиш. Яна бир орзуси ўн-ўн беш шогирд тайёрлашдир. Агар улар ажойиб мутахассислар бўлиб етишса, у ўзини бахтли ҳисоблайди.

Мен доктор Асқаровнинг ижодий портрети ҳақида ўйлайман.

Бундай замондош портрети галереяга қўйилар экан, томошабин унинг ёнида тўхтайдими, йўқми? Ҳа, тўхтайди. Ундан ўзига яқин ҳис ва туйғулар қидиради. Башарти уларни топмаса, ўзидан қўшади. Негаки, бу портрет давр билан ҳамқадам. Сўнгги йилларда фан, техника ва умуман ҳаёт маромида рўй берган ўзгаришлар ўртага қўяётган проблемалар шундайки, уларни ўз вақтида ҳал қилмаган мутахассис ҳаётдан орқада қолади. Бу ўринда истисно йўқ.

Бизнинг замондош бошқа авлодлардан шу билан фарқ қиладики, унинг бир йили бошқа авлодларнинг ўнлаб йилига тенг. Улар шоҳид бўлган тараққиётнинг ҳам мисли йўқ.

Бундай портрет ҳар жиҳатдан батафсил, кўп планли, бўёқлар ниҳоят хилма-хил, композиция жиҳатдан шу қадар аниқ бўлсинки, кейинги авлодлар шундай портретлар орқали давр қиёфасини кўра олсин. Шоир даврга муносабати билан шеърият кашф этганидек, портрет ҳам ана шу муносабатни акс эттирмай иложи йўқ.

Ҳар бир мутахассис ўз ихтисоси доирасида чуқур ва кенг билимга, тафаккурга эга бўлсин. Унга тааллуқли барча проблемаларни ўрганиб чиқсин, ўз билимини тажрибада қўлланиб, унинг самараси ҳақида муттасил ўйласин. Бирон янгилик ихтиро қилиш устида ўйлаш унга ижодий таомил бўлсин. Ана шундагина мутахассис ҳаётдан орқада қолмайди, бугунги кунда эртанги кун талабини кўра олади. Буни бошқаларга ҳам тушунтириш имконига эга бўлади. Натижада бундай изланиш йўлида унга бошқалар ҳам эргашади. Негаки, биз шундай даврда яшаяпмизки, бу давр катта кўламда фикр юритишни тақозо этади. Бу албатта катта кўламда иш олиб бориш деган гап эмас, балки катта эътибор билан ишлаш деган гапдир.

Бунга нима халақит бериши мумкин? Ёлғиз инерция кучи. У катта куч!

Шу сабабли айрим хатоларни биз ўз вақтида эмас, кейин пайқаймиз.

Мен ниҳоят ижодий портрет ҳақида гап бошлайман. Доктор Асқаров гапимни диққат билан эшитади ва шундай портретга муносиб кишини тавсия қилади:

— У ҳам фан кандидати, доцент. Сербский номли институтда аспирантурани тугатган. Ўзи шифокорлар оиласидан. Республиканинг бош нарколги. Ажойиб психиатр. Республика соғлиқни сақлаш ишида кўп хизматлар қилган машҳур олим, СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси, марҳум Абдулла Зоҳидовнинг ўғли. Яқинда у СССР соғлиқни сақлаш министри Б. Петровскийдан ташаккурнома олди. Исми Жавод Зоҳидов.

Мен, табиий, Жавод Зоҳидов ҳузурига йўл олдим.

Ж. Зоҳидов илтимосимни рад этмай, ўзи олиб бораётган иш ҳақида қисқача сўзлаб берди. Уни банд этган асосий проблемалардан бири оилага боқувчини қайтариш. Кўп беморлар ичкиликка ружу қилиб оилани мутлақо унутишади. Доктор Зоҳидов кўпроқ шундайларни даволаб, бола-чақасининг бағрига қайтаришни ўйлайди. Яна бир проблема ёшлар ва ўсмирлар ўртасида ичимлик деган нарсага батамом барҳам бериш ва аёллар алкоголизмининг олдини олиш.

Ижодий портрет масаласига келганда у албатта менга муносиб кишиларни кўрсатади.

— Аввало йўл каттаники. ТошМИдаги профессор Худоёр Алимов, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтидаги профессор Шаҳзода Муртолибов ёки профессор Турсун Исмоилов ана шундай замондошлар. Бугунги кунда эртанги ва балки индинги кун проблемаларини ҳам ҳал қилаётган замондошлар ҳам шулар.

Ҳожи АҲМАР.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Социализм мамлакатларида

БАЙРАМ АРАФАСИДА

Болгария химия саноатининг юз минг кишилик армияси ўз байрамини меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқда. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнида пландан ташқари қарийб 46 миллион левлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, меҳнат унумдорлиги анча ошди.

РУС ТИЛИ ОЛИМПИАДАСИ

ГДРдаги ўрта мактаблар 8—10 синфларининг ўқувчиларидан 130 дан ортиқ киши Дрезденда очилган рус тили якунловчи олимпиадасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Олимпиада арафасида республикадаги бир ярим миллиондан кўп мактаб ўқувчиларининг ҳар олтитадан биттаси танлаб олинадиган davраларда қатнашди. 16-марта ўтказилаётган ҳозирги умумреспублика олимпиадасининг ғолиблари яна бир неча кундан кейин Карл Маркс-Штадтда ўтказиладиган ГДР ва СССР Ёшлар дўстлиги фестивалида қатнашиш ҳуқуқига эга бўладилар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Руминиянинг Борзешти шаҳридаги нефть химияси комбинатида изобутан ишлаб чиқарувчи, автоматлаштирилган қурилма лойиҳада белгиланган қувватига етказилди. Синтетик каучук ҳосил қилиш учун зарур бўлган шу қимматли хом ашё ишлаб чиқариш эндиликда анча кўпайтирилади.

Борзештидаги комбинатда ишлаб чиқаришни кенгайтириш СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган шу корхонани комплекс ривожлантириш программасига мувофиқ олиб борилмоқда.

МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

МХРнинг Убсунар аймоғидаги Тээл водийсида янги суғориш системаси деҳқончилик учун 20 минг гектар қўриқ ердан фойдаланиш имкониятини беради. Совет ва Монголия бинокорлари интернационал коллективи шу катта ирригация объектининг биринчи навбатини 1980 йил июнь ойида фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар. Шу беш йилликда суғориладиган майдонлари икки ярим баравар кенгайтирилади.

ФАННИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ЯНГИ БОСҚИЧ

ВСР ҳукуматининг бу ерда мамлакатнинг 150 дан ортиқ олимига профессор ва доцент унвонини бериш тўғрисидаги қарори Ханойда эълон қилинди.

Олимларга унвонлар берилиши партия ва ҳукуматнинг мамлакатда фан ва техникани ривожлантиришга, юксак малакали илмий кадрлар тарбиялаб етиштиришга катта эътибор бераётганлигини кўрсатади ва шу соҳада муваффақиятларга эришилганлигини ифодалайди, деди ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР ҳукумати Бош министрининг ўринбосари Во Нгуен Зиап олимлар билан бўлиб ўтган суҳбатда. Вьетнам Компартияси Марказий Комитети илмий-тадқиқот институтларини бирлаштириш ва уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида яқин вақт ичида ВСР Фанлар академиясини таъсис этишга қарор қилди.

ХОЛИС НИЯТЛИ ИШ

ҚОБУЛ, 17 май. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикасининг ҳукумати Покистон халқи билан дўстлик сиёсатига амал қилиб, кеча шу мамлакатнинг Кобулдаги элчихонасига Покистон журналисти Мухтор Ҳасанни топширди. М. Ҳасан шу йил февраль ойининг охирида АДР ҳукуматига қарши қўпорувчилик фаолияти учун қамоққа олинган эди.

Кобулдаги февраль воқеалари вақтида қамоққа олинган покистонлик бошқа 16 кишини АДР ҳукумати бундан бир неча кун илгари қамоқдан озод қилган эди. АДР хавфсизлик хизмати уларнинг фаолияти хусусида мазкур кишиларнинг айбдорлигини рад этиб бўлмайдиган далилларга эга. Ушбу қарор ҳам Покистон халқига нисбатан эзгу-ният туйғуларининг кўриниши деб баҳоланмоқда.

Бахтар агентлигининг хабар қилишича, бундан аввал АДР ҳукумати Амин режими вақтида қамоққа олинган покистонликларни озодликка чиқарган эди.

Э. КЕННЕДИНИНГ ТАКЛИФИ

САН-ФРАНЦИСКО, 16 май. (ТАСС). Сенатор Э. Кеннеди Лос-Анжелосда нутқ сўзлаб, президент Ж. Картерга 3 июнда Калифорнияда ўтказиладиган бирламчи сайловгача ўзи билан ошкора мунозараларда иштирок этишни таклиф қилди. Президент шундай мунозараларга рози бўлган тақдирда, деди Кеннеди, мен Калифорниядаги сайловни референдум деб ҳисоблайман ва унда Картер ғолиб чиқса, у ҳолда президент лавозимига ўз номзодимни кўрсатиш учун бундан буёнги курашдан воз кечаман.

Сенаторнинг таклифини Оқ уй дарҳол рад этди.

Э. Кеннеди ўзининг Лас-Вегасда сўзлаган нутқида АҚШ ҳозирги маъмуриятининг ташқи сиёсатини қаттиқ танқид қилди. Картер ҳукуматининг ташқи сиёсат соҳасидаги қилмишлари натижасида жаҳондаги қуролли можаро хавфи кейинги вақтларда ҳар қачонгидан кўра кўпроқ бўлиб қолди, деди у. Сенатор маъмуриятни халқаро кризисларга «изчил ёндашмаганлик» учун танқид қилди.

У Америка—Эрон муносабатларига тўхталиб айтдики, дипломатия — гаровга олинган америкаликларни хавфхатарсиз қайтарилишини таъминлашнинг энг яхши йўлидир. Маълумки, улар Эронда жосусликда шубҳа қилиниб, ушлаб турилибди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **ВАШИНГТОН. Америка маъмурлари социал эҳтиёжлар учун маблағ ажратишни қисқартирмоқдалар. Матбуотнинг ҳисоблашича ҳозирги маъмурият Пентагон фойдасига ҳарбий харажатларни тўхтовсиз ошира бориб, ҳар йилги бюджетда социал-иқтисодий эҳтиёжлар учун маблағ ажратишни тахминан 10—20 миллиард доллар қисқартирмоқда.**

✦ **ЛОНДОН. Март ойида нарх-навонинг ўсиш суръатларига кўра, Туркияда пулнинг ўртача йиллик қадрсизланиши 131,9 процентни ташкил этган. Туркия савдо министрлиги шу маълумотларни эълон қилди.**

✦ **КАМПАЛА. Уганда миллий озодлик фронти ҳарбий комитети Г. Бинайси давлат бошлиғи ваколатидан маҳрум қилинганлиги ва ҳукумат тарқатиб юборилганлигини эълон қилганидан сўнг Уганда пойтахтида ҳаёт изга тушди. Шаҳар кўчалари гавжум. Магазинлар, банклар ишлаб турибди. Уганда миллий-озодлик фронти ҳарбий комитети раисининг ўринбосари Й. Мусевени Уганда радиоси орқали берган баёнотида бундай деб таъкидлади: янги ҳукуматни ташкил этиш учун барча чоралар кўрилмоқда. Баёнотда давлат хизматчилари иш жойларига қайтишлари даъват этилган.**

(ТАСС).

АҚЛ-ИДРОК ВА ТИНЧЛИК САДОСИ

Кенг жаҳон жамоатчилиги, ғоят хилма-хил давлатларнинг ҳукуматлари ва парламентлари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг Варшавадаги кенгаши якунларини зўр эътибор билан ўрганмоқдалар. Кенгаш қатнашчилари маъқуллаган Декларация бутун планетанинг эътиборини жалб қилмоқда, чунки ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек, «миллионлаб кишилар кескинликни юмшатиш ва тинчлик тақдири учун хавотирланаётган ҳозирги мураккаб вазиятда Варшавадан ҳарбий авантюралар ва қуролланиш пойгасини зўр бериб авж олдириш сиёсатига қарши аниқ-равшан огоҳлантириш сўзлари жаранглаб эшитилмоқда, ақл-идрок ва тинчлик садоси, ҳозирги замоннинг кескин проблемаларини ҳал этишда ҳамкорлик қилиш йўлидаги ҳоҳиш-иродани таъкидлаш овози жарангламоқда».

Варшава Шартномаси НАТО блоки томонидан қилинаётган таҳдидга қарши туриш, Европада уруш хавфининг олдини олиш учун бундан 25 йил муқаддам имзоланган эди. Шимолий Атлантика блокига қарши ўлароқ (бу блок ўзининг ҳарбий потенциалини ошириш йўли билан ҳарбий устунликка ҳамиша интилиб келди ва интилмоқда) Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар аввал бошданоқ тинчлик учун, кескинликни юмшатиш ва халқаро ҳамкорлик учун курашнинг биринчи сафларида ҳаракат қилиб келдилар ва ҳамон ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг чуқур халқчил, инсониятнинг туб манфаатларига мос келувчи ташқи сиёсатининг социалистик табиати бунда ўз ифодасини топади. Социалистик мамлакатларнинг мудофаа иттифоқи ҳарбий харажатлар юкини камайтиришга ва НАТО ҳамда Варшава Шартномасининг ҳарбий фаолиятини ўзаро қисқартириш ва ҳатто ҳар иккала гуруҳни айни бир вақтда тарқатиб юборишга қаратилган ташаббусларини кўп марта ўртага қўйди. Модомики, мана шу барча ижобий таклифлар ҳануз амалга оширилмаган экан, бунга қуролланиш пойгасини жадаллаштираётган империалистик ва реакцион кучларнинг агрессив сиёсати айбдордир. Американинг ўртача олисликдаги янги ракета-ядро воситаларини ишлаб чиқариш ва Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисида НАТО ўтган йили қабул қилган қарори, айниқса, хатарлидир. Шу қарор амалга оширилгудек бўлса, деб таъкидланади Декларацияда, Европа қитъасидаги вазият кескин ёмонлашади.

Варшава Кенгашининг қатнашчилари ана шундай барча қадамлар ва хатти-ҳаракатларга қарши, халқаро кескинликни юмшатишга путур етказиш, давлатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга тўсқинлик қилиш йўлидаги уринишларга қарши эканликларини баралла айтдилар. Улар қабул қилинган Декларацияда барча тинчликсевар мамлакатлар ва жамоатчилик кучлари билан бирга кескинлик юмшатилишини қаттиқ туриб ҳимоя қилавериш ва ҳимоя қилиб қолишга, бу жараённи ялпи қамровли узлуксиз ва ҳар томонлама жараёнга айлантириш учун куч-ғайрат сарфлашга азму-қарор берганликларини изҳор этдилар.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ҚЎЛ ҚАЙИРИШГА МУВАФФАҚ БЎЛДИЛАР

Бельгия пойтахти — Брюсселда 12 майдан 14 майгача НАТОнинг навбатдаги кенгашлари ўтказилди. Уч кун давомида бу ерда мана шу агрессив блок ҳарбий ва сиёсий раҳбарларининг кўпдан-кўп мажлислари бўлди. Қўшма Штатларнинг қистови билан ҳарбий планлаштириш комитетининг одатдаги мажлиси аслида НАТО кенгашининг махсус сессиясига айлантириб юборилди. Унда ҳарбий маҳкамаларнинг раҳбарларигина эмас, ташқи ишлар министрлари ҳам қатнашдилар. Буларнинг ҳаммаси Вашингтонга «Ғарбий Европа вакилларининг қўлини қаттиқроқ қайириб, уларни Америка йўлидан боришга мажбур қилиш» учун керак бўлиб қолган эди, деб ёзди «Крисчен Сайенс Монитор» газетаси.

Шу тазйиқни янада салмоқдор қилиш учун АҚШ президенти Ж. Картер янги тайинланган давлат секретари Э. Маски Брюсселга жўнаб кетишидан олдин уни «Оқ уйда қабул қилди, сўнгра шахсан ўзи аэропортда кузатиб қолди. «Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси шу хусусда бундай деб ёзди: «Президент Маскига НАТО мамлакатларининг мудофаа ва ташқи ишлар министрларига уларнинг Америка олдидаги мажбуриятлари хусусида панд-насиҳат қилишни топширди».

Узундан-узоқ якунловчи ахборотга қараганда «қўл қайириш» тактикаси Вашингтоннинг кўнглидаги натижаларни берган. Ассошиэйтед пресс агентлиги қувончини ичига сиғдира олмай, шундай хабар қилди: «Американинг Шимолий Атлантика блокидаги иттифоқчилари Советларга қарши янада кучлироқ позицияда туришга, ҳарбий харажатларни 3 процент кўпайтиришга ва ўз зиммаларига қўшимча юк олишга чақирган АҚШ президенти Картер олдида тиз чўкдилар».

Брюссель сессияси доираларида маълум бўлишича, НАТОнинг камида тўрт аъзоси — Бельгия, Дания, Португалия ва Туркия Картернинг ҳарбий харажатларини реал ҳисобда йилига 3 процент ошириш тўғрисидаги талабига ҳамон қаршилик қилмоқда. Ахборотга НАТО аъзоларидан шу талабни оғишмай бажаришни қистовчи махсус пункт киритилган.

Сессия тамом бўлганидан кейин ўтказилган матбуот конференциясида АҚШ давлат секретари Э. Маски ялпи мажлисларда ҳам, икки томонлама учрашувлар вақтида ҳам Ғарбий европалик шерикларидан АҚШнинг Жануби-Ғарбий Осиёдаги агрессив ва авантюристик сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашни талаб қилганига иқрор бўлди. Унинг гапларига қараганда, НАТО мамлакатларининг министрлари жаҳон жандарми бўлиш юзасидан ўз зиммасига олган вазифаларни бажаришда Вашингтонга ёрдам беришга рози бўлганлар.

Брюсселда Атлантика океанида НАТОнинг доимий ҳарбий-денгиз кучлари бўлинмаси билан бир қаторда Шимолий Атлантика блокидаги 9 мамлакатнинг жанговар кемаларидан иборат яна бир эскадра тузиш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди. Американинг НАТО фаолияти доирасини кенгайтириш режаларини бажариш юзасидан янги эскадра Ҳинд океани ва Форс кўрфази зонасида соқчилик қилиб юради, деб фараз қилинмоқда.

Брюсселдаги «қўл қайириш» дунё халқларига халқаро кескинликнинг янада кучайиши хавфини келтиради.

«КАТТА ТАЁҚ» СИЁСАТИГА ЗАРБА

Америка империалистик сиёсатининг корчалонларидан бири Теодор Рузвельт бир вақтлар, мулойим гапирган пайтда орқангда «катта таёқ» ушлаб туришинг керак, деб насиҳат қилган эди. Унинг ҳозирги издошлари бутун дунёга айюҳаннос ҳам солмоқдалар, таёқни баланд кўтариб ўқталиб ҳам юрибдилар. Қўшма Штатлар Советларга қарши ва Кубага қарши наъра тортиб, Кариб денгизида яна «куч намойиш қилмоқдалар». Улар бу денгизга 42 та ҳарбий кема, 350 та жанговар самолёт ва 20 мингдан кўпроқ солдат юбордилар.

Мана шу ваҳимали тўданинг ҳаммаси «Солид шилд-80» деб аталган ҳарбий-денгиз машқини ўтказиш баҳонаси билан Кубага бевосита яқин жойга келтириб қўйилган. Аслида эса навбатдаги сурбетларча иғвогарлик тўғрисида, Кубага қарши ошкора ҳарбий ҳаракатларга тайёргарлик кўриш ҳақида гап бормоқда. Бу найранглар АҚШнинг шу райондаги ва умуман Лотин Америкасидаги революцион, миллий озодлик ҳаракатини ҳар қандай воситалар билан тугатиш ниятидан далолат беради.

Бироқ, Қўшма Штатлар Кариб денгизини ўзининг ички кўли деб ҳисоблаб келган замонлар қайтмас бўлиб ўтиб кетди. Америка реакциясининг «катта таёқ» сиёсатини қайтадан бошлаш йўлидаги уринишлари Лотин Америкасидагина эмас, бутун дунёда ҳам ғазаб билан кутиб олинди ва унга кескин зарба берилди. Вашингтон маъмурияти Пентагон ўзининг Куба территориясида жойлашган Гуантанамо базасида ўтказмоқчи бўлган бостириб кириш машқини бекор қилишга мажбур бўлди. Куба портларига мина жойлаштириш «машқларини» ўтказишдан ҳам воз кечишга тўғри келди.

Фидель Кастро Американинг планлари мана шундай қайта кўриб чиқилганини Куба халқи курашининг ва Куба билан халқаро бирдамликнинг катта натижаси деб таърифлади. Шу билан бирга у Америка интервенцияси хавфи сақланиб қолаётганини фош қилиш билан бирга АҚШ Кубага қарши 20 йилдан кўпроқ вақт мобайнида амалга ошириб келаётган иқтисодий қамал батамом бекор қилиниши учун, Гуантанамо ҳарбий-денгиз базасининг территорияси Кубага қайтариб берилиши учун, Американинг жосус самолётлари Кубанинг осмон чегарасини бузиб ўтишлари тўхтатилиши учун курашни давом эттириш зарурлигини таъкидлади.

Куба ўзининг мардлиги, озодлик ишига садоқати, империалистик зулмга қарши курашаётган халқлар билан астойдил бирдамлиги туфайли юксак халқаро обрў қозонди. Унинг тинчлик ва социал тараққиёт ишига, мустамлакачилик ва ирқчиликнинг ҳамма қолдиқларини тугатиш учун курашга қўшаётган катта ҳиссасини ҳам барча эътироф қилди. Куба бу муваффақиятларга турмушнинг ҳамма соҳаларида Совет Иттифоқи билан мустаҳкам ҳамкорликда эришди.

СССР билан Куба ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг 20 йиллиги муносабати билан совет раҳбарлари Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигиннинг Фидель Кастрога юборган табрикномасида Совет Иттифоқи қардошларча дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизни чуқурлаштириш учун бундан буён ҳам бутун куч-ғайратни сарфлайверади, Куба халқининг ҳаққоний ишини қатъият билан ҳимоя қилаверади, деб таъкидланди.

Г. ШИШКИН,
(ТАСС).

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивали «Тошкент-80»

УЧ ЮЛДУЗ

Сизга таништираётганларимиз — уч санъаткорнинг ҳар бири ўз мамлакатида киноюлдуз ҳисобланади. Мана, масалан, ҳиндистонлик Шаши Капурни олайлик. У машҳур актёр ва кинорежиссёр Раж Капурнинг укаси. Кинодаги биринчи ролини 1946 йилда саккиз ёшида ижро этган. Шуниси қизиққи, Шаши ўшанда фильм қаҳрамонининг болалигини ўйнаган эди. Худди шу ҳолат кейинчалик «Дайди» фильмида ҳам такрорланди.

Бешинчи фестиваль кунлари Раж Капур билан учрашганимизда унга шу фактни эслатдик. «Ҳа, Шаши кунимга яраган эди, — деб кулди машҳур санъаткор. — Мен икки марта укам «тарбиясини кўрганман» деб ҳозиргача унга миннатдорчилик билдириб юришимнинг боиси ҳам шу. Мен яна шунинг учун ҳам хурсандманки, Шаши тамоман ўзига хос, оригинал актёр. У асло бировга тақлид қилмайди. Унинг бу хислатини ҳурматли отамиз Притхвираджа ҳам қайта-қайта олқишлаганлар. Шаши рақсга тушишни ўрнига қўяди, лекин куйлай олмайди. Шу боисдан ижросидаги қаҳрамони куйлаши керак бўлган ўринларда унга кадр орқасидан таниқли хонандалар овоз беришади. Баъзан Шашини койиб ҳам турамиз. Сабаб: фойдаси биздан кўра бошқаларга кўпроқ тегади. Студиялардан таклиф кўп тушади. Ҳурмат қилиб, энг муҳими, ижро маҳоратини эътироф этиб, таклиф қилгандан кейин бормасаям бўлмайди. Биргина етмиш олтинчи йилнинг ўзида уни 60 та фильмга суратга тушишга таклиф этишди!»

Шаши Капур, санъат тили билан айтганда, кўп планли актёр. Унга лирик-романтик фильм ҳам, комедия, трагедиялар ҳам, драма ва саргузашт картина ҳам — барибир. Ҳаммасининг руҳига ўз вақтида бирдай кира билади ва бирдай маҳорат кўрсата олади. Унинг бу фазилати тўртинчи фестиваль кунлари Тошкентда намойиш этилган «Қасоскор», «Девор», «Севги тарихи» фильмларида ёрқин кўринди ва қизғин олқишга сазовор бўлди.

Шаши Капур журналистларга берган интервьюларидан бирида Тошкент кинофестивали ҳақида гапириб шундай деган эди: «Акам ҳам, укаларим ҳам ҳар икки йилда ўтказилаётган бу фестивални орзиқиб кутишади. Биз бу ерга биринчи навбатда миннатдорчилик туйғуси билан келамиз. Негаки, акам раҳбарлигида экранлаштирилган қатор фильмлар, ўзим ва укаларим иштирокида яратилган картиналарнинг кўплари биринчи бор шу ерда, шу халқаро анжуманда кўрсатилиб, назарга тушган. Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига хизмат қиладиган фильмлар яратишни бош вазифамиз деб биламиз. Келгусида ҳам худди шу йўлдан борамиз. Эзгуликка хизмат қилиш буюк бахт-ку, ахир!»

Ўн уч ёшидан бошлаб кинода қатнашган Фотима Гирик ҳозирга қадар юздан ортиқ роль ижро этди. Актриса яратган образларга назар ташлайдиган бўлсак, барчаси характерли, бош роллар эканини кўрамиз. Умуман, ҳозирги замон Туркия киносанъатининг энг яхши намуналаридаги аёллар етакчилари ролларининг ижроси асосан Фотима Гирик зиммасига тушган ва тушмоқда. Узоққа бормай, «Лайли ва Мажнун», «Тоҳир ва Зуҳра» афсоналари асосида турк кинорежиссёрлари экранлаштирган фильмларни олайлик. Бу картиналар бугунги кунда бутун дунёга маълум ва машҳур. Жумладан, уларни бизнинг мамлакатимизда ҳам яхши билишади ва қадрлашади. «Лайли ва Зуҳра» ролларини Фотима ижро этган бу фильмлар ҳақида гапириш керак эмас, уларни фақат кўриш, томоша қилиш лозим», деган эди Сергей Герасимовдай улуғ санъаткор. Бу жуда катта эътироф, таҳсин ва айни вақтда ғоят лўнда таҳлил ҳам. Киноленталар ютуғида актриса ҳиссаси нечоғли эканлигини оддий бир факт мисолида равшан кўришимиз мумкин: Фотима Гирик аввал ўз мамлакатида «Аёл ролининг энг яхши ижроси учун» деган мукофотга кетма-кет сазовор бўлди. Кейинчалик шу фильмлар қандай халқаро кинофестивалда кўрсатилмасин, буларда ҳам худди шундай соврин-мукофот билан тақдирланди.

Совет томошабинлари Фотима Гирикни яна шунинг учун ҳам севадилар ва ҳурмат қиладиларки, у Чингиз Айтматовнинг машҳур «Қизил дуррачали сарвқомат дилбарим» қиссаси асосида яратилган фильмда бош ролни ўйнади. Унинг бу фильмдаги ютуғидан чексиз хурсанд бўлган, ҳайратга тушган кинорежиссёр Аждар Иброҳимов эса, ўзининг «Фарҳод ва Ширин» фильмидаги (Нозим Ҳикмат поэмаси асосида) Ширин ролини унга тақдим этди.

Фотима Гирик Тошкент фестивалларининг энг актив қатнашчиларидан ҳисобланади. У анжуман кунлари «Кино тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда» мавзуида ўтаётган «Давра столи»да ҳам фикр-мулоҳазалари билан қатнашаётир.

Актриса Бабитта Бангладеш киносанъатининг ёрқин намояндаларидан биридир. У яратган образлар ўзининг ҳаётийлиги ва нафислиги билан ажралиб туради. Масалан, III кинофестиваль программасида кўрсатилган «Ҳаётга қайтиш» фильмида Бабитта миллионернинг қизи ролини ижро этади. Бу картинани кўрганлар эсласа керак. Миллионернинг қизи озодлик курашчиларидан бўлган бир йигитни севиб қолади. Ғоятда драматик образ бу. Актриса ана шундай қийин ролни ўзига хос билимдонлик билан ижро этади. Куни кеча миллионер қизи бўлган одамнинг бугун бутунлай бошқа дунё кишиси билан бирга бўлиши, ҳаётини у билан боғлаши ҳар қандай тажрибали санъаткорни ҳам ҳаяжонга солади, албатта. Бабитта бундай пайтда актриса опаси Сучандра Райҳон тажрибасидан унумли фойдаланади.

Бабитта актёрлик маҳоратини эгаллашда опаси тажрибаларига таяниб иш кўради. Маълумки, Сучандра Райҳон Бангладеш кино санъатининг дастлабки намуналарида эсда қоларли образлар яратиб тилга тушган, ўз мамлакатида ғоятда эъзозли актриса. Унинг турмуш ўртоғи Зоҳир Райҳон эса, Бангладеш кинематографиясининг асосчиларидан биридир.

Бабитта ўзининг биринчи ролини Фотима Гирик каби ўн уч ёшида ижро этган. «Сансар» деб аталган, Зоҳир Райҳон раҳбарлигида экранлаштирилган бу фильм жаҳоннинг турли бурчакларида, жумладан, бизнинг мамлакатимизда ҳам кўрсатилган. Актрисанинг «Ҳа, чироқ бўлади» фильмидаги образи киномухлислари ва санъатшунослар томонидан юксак баҳоланди. Бабитта ҳозирга қадар 50 дан ортиқ роль ижро этган бўлса, ҳаммаси курашчан хотин-қизлар образидир.

Бангладешлик бу машҳур актриса Тошкент кинофестивалларида актив қатнашиб келаётир.

Уч киноюлдузнинг VI-фестивалга ҳам келиши кутилмоқда.

Ю. БЕРДИЕВ.

19 МАЙ — В. И. ЛЕНИН НОМЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

Эртага Совет Иттифоқи ёш гражданлари ўзларининг анъанавий байрамлари — Бутуниттифоқ пионер ташкилоти ташкил топган кунни тантанали суратда нишонлайдилар. Минг-минглаб қизил галстукли ўғил ва қизларимизнинг оммавий коммунистик ташкилоти улар учун коммунизмнинг биринчи мактабидир. Пионер ташкилоти ёш авлодни жонажон Коммунистик партия ишига садоқат, она-Ватанга муҳаббат, меҳнатсеварлик ва софдиллик, яхши ишларнинг ташаббускори бўлиш руҳида тарбияламоқда. Суратда: Тошкентдаги 154-мактаб пионерларининг тантанали линейкаси.

Р. Альбеков фотоси.

СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА:

ЯНА ИККИНЧИ

Кўпкунлик жаҳон пойгаси иштирокчилари олтинчи босқичда 197 километр йўл босишди. Бу галги баҳсда республикамиз вакили, халқаро классли спорт мастери Шоҳид Загретдинов маҳорат кўрсатди. У пойганинг бошидан охиригача олдинда борди. Лекин марра яқинида ғолибликка астойдил интилган О. Людвиг (ГДР) олдинга ташланди. Вакилимиз эса дақиқа ҳисобида пешқадамликни бой бериб қўйди. Зотан, бундай йирик мусобақада илк бор куч синашаётган Загретдиновнинг яна фахрли иккинчи ўринни олиши таҳсинга лойиқдир. Олти босқич бўйича совет командаси карвонбоши бўлиб турибди.

ФУТБОЛ:

ЯГОНА ПЕШҚАДАМ

Олий лига командаларининг мамлакат чемпионати саккизинчи тур учрашувларида дарвозаларга ҳозирча 15 та тўп киритилди. Кеча ЦСКА — «Нефтчи» учрашуви бўлди. Лекин фахрли ўринларга талабгор коллективлар ўрни ўзгарди. Чунончи спартакчилар киевлик динамочиларни мағлуб қилиб (1:0), 12 очко билан ягона пешқадам бўлиб олишди. Тбилисилик динамочилар эса «Зенит» футболчиларини қабул қилишди. Учрашув мезбонлар фойдасига (5:1) ҳал бўлиб, динамочилар очколарини 11 тага етказган ҳолда иккинчи ўринга кўтарилдилар. Ростов-Дон армиячиларининг «Шахтёр» футболчиларидан устун — (2:0) келиши уларнинг мавқеини мустаҳкамлади. Икки учрашувда дарвозалар дахлсиз қолди. Динамо (Минск) ҳамда «Арарат» командалари ўйинида ҳисоб очилмаганидек, «Пахтакор» футболчилари билан торпедочилар 90 минут мобайнида рақиблари дарвозасига бирорта ҳам тўп киритолмадилар. Қолган ўйинларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди. «Локомотив» — «Черноморец» — 0:1, «Динамо» (М) — «Қайрат» — 1:1, «Кубань» — «Карпат» — 3:0.

ОЛТИН ТЎЙ

Хива шаҳрида 1930 йилда барпо қилинган ёш табиатшунослар станциясининг олтин тўйи ўтказилди. Станция ўлка табиатини ўрганиш, табиий бойликларни қўриқлаш ишига пионер ва ўқувчиларни жалб этиш йўлида самарали фолият кўрсатмоқда. 17 ўқувчи СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси медалларига, табиатни қўриқлашда хизмат кўрсатганликлари учун мукофот ва нишонларга сазовор бўлишган.

АЖАБ САВДОЛАР

КИМНИНГ ЭРКАСИ?

Наманганда ҳар куни бўлмаса ҳам кунора бозор кезиш одат. Ўзи ҳам бозормисан бозор-да! Кўнглингиз тусаган нарса топилади. Молини ёйиб қўйиб, бири олиб, бири қўйиб харидор чорлаётган кишиларнинг бақириқ-чақириқларини айтмайсизми. Айниқса, гўшт растасидагиларнинг овози бирам баланд, бирам ўткирки, асти қўяверасиз.

— Кеб қолинг, барра-ю сўқим гўштга... Кеб қолинг, еганлар дармонда, емаганлар армонда!..

— Нархидан келинг, ака, нархидан...

— От билан туя бўлармиди, оғайни. Ўзи сув текин, олинг, барака топасиз, жиққа мой, лахм гўшт. Ўзиям ҳозир сўйилган.

— Худди қишлоғимизнинг молларига ўхшаган семизгина экан. Мабодо бизнинг қишлоқдан сотиб олмаганмисиз?

Оғзи қулоғига етгудай бўлиб, харидорга мақтаб-мақтаб молини ўтказаётган қассобнинг ранги ўчиб, пичоқ тутган қўллари титрай бошлади:

— Қишлоғингиз?.. қанақа қишлоқ?.. Ҳеч қанақа қишлоқ-пишлоқни билмайман.— сўнг ўзини тутиб олиб бидиллаб кетади у. — Оғайни биздақа одамлардан бозор ўчарни, фойда-зиённи сўранг. Бу ерни гўшт бозори дейдилар, нариги гуруч бозори, ундан ўтсангиз шофер бозори. Билсангиз, Наманганда мол бозори билан шофер бозорининг олдига тушадигани йўқ.

Харидор дегани ҳар нарсанинг ўз бозорида сотилишини биларди-ю, аммо, «шофер бозори» ҳам борлигини етти ухлаб тушида ҳам кўрмаган эди. Қанақа бозорикин-а? Бир бориб кўриш керак. Шундан кейин у «шофер бозори» қайдасан, деб албатта, йўлга тушади.

Мана ўша бозор. Ие, жимжит-ку? Ҳамма сотувчи-ю олувчилар нега ивир-шивир қилиб иш битиришаётган экан-а? Ажабланманг, бу ернинг одати ўзи шунақа. «Учар» шоферлар дарров пинжингизга кириб «бирор юмушингиз борми, ака? Қанақаси бўлса ҳам бемалол айтаверинг, қойиллатиб бажарамиз», деб кўзингизга мўлтиллаб қарашади. Рубен Захарьянц ҳам ана шунақа шоферларнинг бири. У Наманганда ХРСО — 8-автобазада ишласа ҳам, қачон қараманг, шу бозорда ўралашиб юргани-юрган. Мижозларининг енгидан кириб ёқасидан чиқишда ундан ўтадигани топилмайди.

— Юкингизни ерда қолдирмаймиз, акажон. Андижонми, Жалолободми, Уш, Фарғона, Қўқон дейсизми, хизматингизга тайёрмиз. Енг ичида бажарадиган юмуш бўлса ҳам майли, ишқилиб...

Ҳа, ишқилиб чой-чақаси мўл бўлса, у ўғриликми, тўғриликми, хуллас, ҳар қанақа ишга ҳам тайёр. Айниқса, Рубен қассоблар билан бирга ишлашни яхши кўради. Чунки, уларнинг қўли ҳаром-харишнинг фарқига бормагани билан тутгани жиққа мой. Ниначининг минг ургани, темирчининг бир ургани, деганларидай, бир иш қилишса ҳам бирваракайига қўйиб-қўнжи тўладиган қилишади. Аслида, Рубенни ҳам шундай ишлашга ана шу қассоблар ўргатишган.

— Киракашлик ҳам иш бўптими, оғайни? — Кунларнинг бирида бозорнинг «гули» бўлиб қолган қассоб Йўлдош Маҳкамов унинг қўйнига қўл солиб кўрди.— Ундан кўра тушуми кўпроқ бирор иш топсанг-чи.

— Масалан?

— Масалан, сенга қандай қилиб тушунтирсам экан? Ўзингдан қолар гап йўқ, ҳозир тўқчилик, қишлоқларда сигир, қўй дегани тунда ҳам далада қолиб кетади. Эгалари икки-уч кунлаб улардан хабар ҳам олишмайди. Агар шу моллардан битта-иккитасини машинангга ортиб келсанг борми, бир ойлик кира ҳақингни олардинг. А, лаббай?

Бу гап Рубен Захарьянцга ёғдай ёқиб тушди. Ҳа, тилингга асал, жўражон. Шунақа юмушларинг бор экан-у, мен бўлсам кўча чангитиб водийнинг у бошидан бу бошига кезиб юрибман-а, — деб юборди. Шу бўлди-ю, машина билан тунда «ов»га чиқиш Рубеннинг иккинчи касби бўлиб қолди. Катта йўлнинг икки ёқасида нима кўп — қишлоқ кўп, ўт-чўпи тиззага уриб турган яйлов кўп. Кечаси мол деган жонивор бирор дарахтнинг тагида кавш қайтариб пишиллаб ётаверади. «Чўх» десанг, бортга қўйилган тахтадан ўзи машинага юриб чиқади. Ярим кечада «ҳой оғайни, бу жониворларни нега машинангга ортяпсан?» дейдиган одамнинг ўзи бўлмайди. Машина «гир» этиб юради-ю, Йўлдош Маҳкамовнинг дарвозаси олдига бориб тўхтайди. Кўрибсизки, кўз очиб юмгунча бояги молнинг гўшти бошқа, калла-почаси бошқа бўлиб «Горкоопторг»га қарашли 22-гўшт дўкони қанорасига осилиб турибди. Хуллас шунақа, ташвиши оз-у, пули кўп, Рубенга маза.

Рубен Захарьянц даставвал «Махкамовни мол билан таъминлаб турган биргина ўзимман», деб юрарди. Бир куни Йўлдошвойнинг ҳовлисида ола ҳўкизнинг терисига кўзи тушиб, ҳайрон бўлиб қолди. Чунки кечагина унинг даладан олиб келган ҳўкизи тарғил эди-да.

— Жўражон, атрофингга менга ўхшаган шоферларнинг анча-мунчасини йиғганмисан дейман? — у Йўлдошдан ўсмоқчилаб сўради.

— Бўлмасам-чи, — Йўлдош Маҳкамов Рубенга кувлик билан қараб қўйди. У бекорга педагогика институтини битириб, олий маълумотим билан «Горкоопторг»да қассоб бўлиб ишлаяпманми, демоқчи ҳам бўлди-ю, яна ўзини босди. — Бўрининг еса ҳам, емаса ҳам оғзи қон, деган гапни эшитганмисан? Сен билан мен бўримиз. Шундай бўлгандан кейин ишни ҳам бирваракай каттароқ қилишим керак-да.

Рубен Захарьянц кўп ўтмай Йўлдошнинг уйига танда қўйиб қолган ҳамкасбларини хам таниб олди. Булар ўша ХРСОнинг 8-автобазаси ҳамда қишлоқ хўжалик техникумининг 02—49 НАГ, 59—64 НАГ, 41—79 НАГ, 43—47 НАГ, 47—83 НАГ номерли бир неча машиналари билан йил — ўн икки ой «шофер бозор»ига уя қуриб олган Л. Малишев, К. Нажмиддинов, Р. Турғунов, В. Савицкий кабилар эди. Наманган область матлубот союзига қарашли автобаза билан қишлоқ хўжалик техникумида шофер бўлиб ишлайдиган Раҳимберди Турғунов ва Ёқубжон Каримовнинг чапдастлигига Рубен айниқса қойил қолди. Улар шериклари билан бир кеча Олтинкўл районидаги «Тошкент», «Намуна» колхозлари атрофида изғишса, келаси тунда Задарё, Поп, Тўрақўрғон районлари яйловларидан чўпончўлиқларнинг қорамол, қўйқўзиларини ўмаришарди. Келтирган «ўлжа»лари билан Йўлдош тугул, гўшт бозорининг кўпгина чайқовчи қассобларини таъминлаётганлар ҳам ана шулар эди.

Кўза кунда эмас, кунида синаркан. Туя кўрдингми — йўқ қабилида иш тутиб балойи нафсини ўғрилик билан қондириб юрган бу текинхўрларнинг яқинда миси чиқди. Энди шундан кейинги бўлган ажаб воқеалардан яна бир шингилини эшитинг. Қаллоблар қўлга тушгач, шу пайтгача уларнинг қилмишини кўрмаганликка солиб, анқовсираб юрган автобаза ҳамда қишлоқ хўжалик техникуми раҳбарлари оёғи куйган товукдай типирчилаб қолишди. Худди ким ўзарга ўйнаётгандай, жиноятчиларни ҳимоя қилиш учун даста-даста мақтов характеристикаларини ёзиб, терговчи органларини чалғитмоқчи ҳам бўлишди. Пичоқ ўз сопини кесмайди, деганлари шудирда. Бир сабаби бордирки...

Жамиятимизда ҳаромхўр, текинхўр, чайқовчиларга ўрин йўқ. Бундайлардан халқимиз нафратланади, уларнинг танобини тортиб қўяди.

Е. МУҲАМАДЖОНОВ,
Наманган область ички ишлар бошқармаси бошлиғи.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЎСТЛАР ДАСТУРХОНИГА

Жиззах область Арнасой район тайёрлов идорасининг коллективи ўтган йили Сибирь, Узоқ Шарқ районлари меҳнаткашлари, шунингдек БАМ қурувчилари дастурхонига кўпгина миқдорда қўриқ ноз-неъматлари— ширин-шакар ковун-тарвуз, ҳўл мевалар, карам ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берган эди.

Бу йил улар республикамиз ва Иттифоқимиздаги йирик саноат марказларига янада кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилганлар. Бу ердан социалистик мамлакатларга, шунингдек, чет элларга ҳам турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари жўнатилаётир. Жумладан, Болгария Халқ Республикасига 180 минг сўмлик ер ёнғоқ, Польша Халқ Республикасига 25 минг сўмлик пиёз жўнатилди.

А. ИМОМОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
1980—81 ўқув йили учун
СИРТҚИ ФАКУЛЬТЕТГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ФАКУЛЬТЕТ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ИНЖЕНЕРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: темир йўл транспортини электрлаштириш, автоматика, телемеханика ва темир йўл транспортида алоқа, тепловозлар ва тепловоз хўжалиги, вагонсозлик ва вагон хўжалиги, темир йўллардан фойдаланиш, темир йўллар қурилиши, саноат ва граждан қурилиши, сув таъминоти ва канализация, темир йўл транспорти экономикаси ва уни ташкил этиш, бухгалтерия ҳисоби.

АРИЗАЛАР 1 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 11 СЕНТЯБРГАЧА (бирнеча потокда). СТУДЕНТЛАР СОСТАВИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 21 АВГУСТДАН 21 СЕНТЯБРГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

ИНСТИТУТГА КИРИШ ҲАҚИДАГИ АРИЗАЛАР ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРДАН БИРИДАГИ ҚАБУЛ КОМИССИЯСИГА ЮБОРИЛАДИ:

700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1-уй (Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент, Ховос, ва Фарғона бўлимларига хизмат кўрсатади).

744007, Ашхобод шаҳри, Камина кўчаси, 69-уй, Ашхобод филиали (Ўрта Осиё темир йўлининг Ашхобод, Мари, Чоржўй ва Қорақалпоғистон бўлимларига хизмат кўрсатади).

734012, Душанба шаҳри, Ленин кўчаси, 16/2-уй, Душанба ўқув-консультация пункти (Ўрта Осиё темир йўлининг Душанба, Бухоро ва Қарши бўлимларига хизмат кўрсатади).

Консультация олиш учун институт, институт филиали ва ўқув консультация пункти қабул комиссиясига мурожаат қилинсин.

Телефонлар: 91-14-40, 40-70—ректор; 91-05-36, 40-78 сиртқи факультет декани; 99-05-91, 32-25 институт қабул комиссияси.

Узбекистон ССР Маданият министрлиги
ҲАМЗА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—1981 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ФОРТЕПЬЯНО — музика мактабларининг ўқитувчилари ва концертмейстерлар тайёрлайди;

ТОРЛИ АСБОБЛАР — музика мактаблари ўқитувчилари ва оркестр артистларини (скрипка, альт, виолончель, контрабас) тайёрлайди;

ПУФЛАБ ВА УРИБ ЧАЛИНАДИГАН АСБОБЛАР — оркестр артистлари, духовой оркестр тўгаракларининг раҳбарлари; баян, аккордеон, рубоб, дутор, танбур, доира, най, қўшнай, ғижжак, чанг асбобларидан бири бўйича музика мактаблари ўқитувчиларини тайёрлайди;

АШУЛА — академик ансамбль ва хор артистларини тайёрлайди;

ХОР ДИРИЖЕРЛИГИ — хор дирижёрлиги, музика мактабларининг сольфеджио ўқитувчилари, умумий таълим мактаблари музика ва ашула ўқитувчиларини тайёрлайди;

МУЗИКА НАЗАРИЯСИ — музика мактабларининг сольфеджио, музика адабиёти ва умумий фортепьяно ўқитувчиларини тайёрлайди;

ЭСТРАДА САНЪАТИ — эстрада ансамбллари чолғучилари ва вокалистларини тайёрлайди.

Ашула ихтисоси бўйича 18 ёшга тўлганлар қабул қилинади. Музика билим юртига кирувчилар (ашула ихтисослигидан ташқари) 7 йиллик музика мактаби ҳажмида музика тайёргарлигига эга бўлишлари шарт.

Билим юртига қабул қилинганлар ва кириш имтиҳонларини аъло ва яхши баҳоларга топширганларга 30 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Аризалар 1 июндан 5 июлгача қабул қилинади.

КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР 25 ИЮНДАН БОШЛАНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 6—20 июль кунлари ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Жуковский кўчаси, 35-уй. Телефон: 33-58-57.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
Бутуниттифоқ клиник ва экспериментал хирургия илмий-тадқиқот институтининг
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
хирургия (2 ўрин), медицина радиологияси, анестезиология ихтисослари бўйича
КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар — 8 июнгача қабул қилинади.

Ҳужжатлар қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700115, Тошкент шаҳри, ЧГСП, Фарҳод кўчаси, 10-уй.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/V да Уйланиш (12.00), Қиёмат қарз (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/V да Ур, тўқмоқ (12.00), Зеби-Зебона (19.30), 19/V да Жоним фидо.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ» фантастик-саргузаштли аттракционининг гастроллари (19.30 да).

Главташкентстрой» «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестининг
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА
1, 2, 3 класс ҳайдовчилари, минорали кранлар ремонти ва монтажи бўйича электрослесарлар; минорали ва автокранларнинг машинистлари; автомобиллар ремонти ва минорали кранлар монтажи бўйича слесарлар; фрезерчилар, токарлар, йўл монтёрлари, моторист-дизелист, темирчи
КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3 подъезд, 5-хона — аҳолини ишга жойлаштириш марказий пункти.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
(акт залида)
24 май соат 15.00 дан бошлаб
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ
(РУС ГРУППАСИ)
Адрес: 700063, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 18 «а»-уй.

«Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ саноат бирлашмаси коллективи бирлашма бошлиғининг ўринбосари Н. А. Зокировга акаси
Маҳмуд Зокирович ЗОКИРОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 МАЙ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Қишлоқ янгиликлари. 13.45 — Музика киоски. 14.15 — Жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм. 1-серия. 15.30 — Ҳаётга йўлланма. 16.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.15 — Халқаро панорама. 18.00 — Шаҳарлар ва одамлар. 18.30 — Ватаним қўшиқлари. 18.55 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 19.05 — Икки овоз учун куй. Бадиий фильм 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Хатларингиз асосида. 22.50 — Ольга Берггольц. Ижод саҳифалари. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.30 — Дастлабки пионер гулханларининг алангаси. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Она садоқати. Бадиий фильм. 14.25 — Табиатга муҳаббат. 14.55 — Шахмат мактаби. 15.25— Ҳужжатли фильм. 15.35 — Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюроси таклиф этади. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Юлдузча. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Ўзбекистон цирки манежида. 20.00 — Ахборот. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — 1 Май базми. 21.30 — Время. 22.05 — 1 Май базмининг давоми.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

19 МАЙ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00— Время. 9.40— Гимнастика. 10.05— Кичик ўғилнинг кўчаси. Бадиий фильм. 11.40— Киносаёҳатчилар клуби. 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Концерт. 16.00— Оналарнинг мактаби. 16.30— И. Соколов-Микитов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 17.15 — Эркин кураш бўйича СССР чемпионати. 17.45— Горнчилар, қаердасиз! 18.15— Болалар бадиий коллективларининг концерти. 18.45— Илғор тажриба —умумхалқ мулки. 19.15 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05— Қорақалпоғистон АССР санъат усталарининг концерти. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Ҳужжатли фильмлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.15 — Мультфильм. 18.30 — Тошкент шаҳри ёнг қанот дружиначиларининг В. И. Ленин номли пионер ташкилоти туғилган кунга бағишланган тантанали линейкаси. 19.30— Ахборот. 19.45 —Ноз-неъмат бунёдкори. 20.00—Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси хорининг концерти. 20.30— Ахборот. 20.50 —Муножот. Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05— Дўстлик ва тинчлик фестивали. 22.15 — Салом фестиваль!

II.

20.05 —Янгиликлар. 20.25— — Ҳужжатли фильм. 21.25— Олий математика. 22.25 —Таниш чеҳра. Бадиий фильм.

РАДИО

18 МАЙ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамбли ижро этади. 9.15 — Табассум. 10.45 — Халқаро музейлар кунига. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00— Мураббий. 13.30 — Эстрада концерти. 14.00 — Шоликорлар мусобақалашмоқдалар. 15.40 — Театр микрофон олдида. Уйғун. Абу Райҳон Беруний. 17.20 — Оммабоп куйлар. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт эшиттириши. 20.25 — Халқ куйларидан концерт. 22.30 — Сен менинг қўшиғимсан. 23.20 —Дам олиш концерти.

19 МАЙ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.30 — Ўзбек авторларининг қўшиқлари. 10.15 — Уч қитъа кино санъатининг кўриги. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00— Чорвачилик комплекслари — давр талаби. 13.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Илғор пахтакорлар ҳузурида. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 20.25 — Кинофильмлардан куйлар. 21.00 — Илмий ишларнинг самарадорлиги учун. 22.30 — С. Зуннунова шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66, Нашриёт диспетчери — 32-78-94, Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02987. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 114. 6.